

Frančiškov prijatelj

1
2024

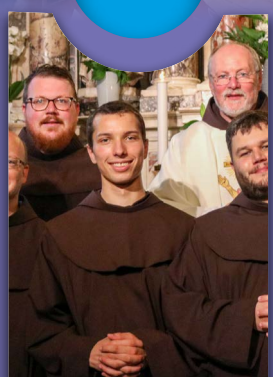
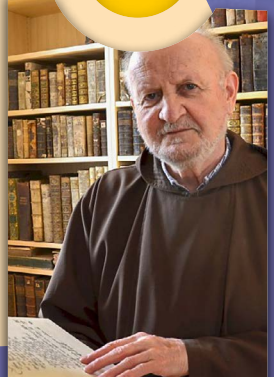
11

18

27

38

Bolečina

Vsebina

UVODNIK	3	MOZAIK.....	19
Bolečina		MOLITVENA NAVEZA	25
BOŽJA BESEDA	4	BRAT KAPUCIN.....	27
OB IZVIRU	5	Brat Branko Lipša	
Vse je milost		DELAVNICE MOLITVE IN ŽIVLJENJA	28
OB SVETEM PISMU	6	Človek v objemu ljubečega Boga	
»Mož bolečin«		IZ FRANČIŠKOVH REVIJ.....	30
TEMA: BOLEČINA.....	7	IZ KAPUCINSKEGA SVETA.....	32
Človek proti bolečini		POZITIVNO IN CELOSTNO O TELESNOSTI IN SPOLNOSTI.....	36
FRANČIŠEK IN KLARA VABITA.....	8	Preko bolečine se bližati Gospodu	
Ne bo več žalosti, bolečin ...		NOVI SVETNIKI	38
ZNAMENJE ČASA.....	10	s. Irma Dulce	
Kako osmisлити bolečino?		KNJIGA	40
INTERVIJU: METOD BENEDIK	11	Jaz, čebela	
V Gospoda zaupam		FILM	41
800 LET JE MINILO.....	15	Pravi deketektiv: Dežela Teme	
Frančišek in La Verna		OBVESTILA.....	41
BOŽJE STVARSTVO OKROG NAS.....	16	Ali veš...	
Blegoš (1562 m)		ALI VEŠ	42
FO IN FRAMA.....	17	UJETO V OBJEKTIV	43
POKLICAL SI ME.....	18		
Kdo od vas bo duhovnik?			

Franciškov prijatelj • XXX/1 (231) • 2024

Izhaja štirikrat na leto med šolskim letom • izdajajo bratje kapucini ter asiški romarji • urednik: br. Vlado Kolenko
 naslov uredništva: Franciškov prijatelj, Mekinčeva 3, 1119 Ljubljana • elektronska pošta: franciskov.prijatelj@rck.si
 revija se vzdržuje s prostovoljnimi prispevki • grafična priprava: Salve, d.o.o., Ljubljana.

Bolečina

Vsak od nas ima krog znancev in prijateljev. Nekateri več, nekateri manj. Prav zanimivo je, kako so naši odnosi lahko tudi vsakdanji in plitvi. A ob bolečini se po navadi ustavimo in poskušamo biti ob tistem, ki trpi, ki ga boli telo ali pa duša. Takrat je pomembno samo biti ob drugem. Besede, imetje, položaj in vse, kar je v današnjem svetu cenjeno, takrat ni več pomembno.

Vedno bolj odkrivam bogastvo življenja sv. Frančiška Asiškega. Mladostna razigranost, veselje, neustrašenost... Po drugi strani pa bolečina, ko je vse to minilo in je ostal sam s seboj in s svojim Bogom. Iskanje smisla življenja, ki ga je spremljala bolečina. Dokler ni odkril, kaj je res pravi smisel.

Vsako odločitev spremlja tudi bolečina in tako je bilo tudi pri njem. Verjetno pa je bila največja bolečina spoznanje, da Ljubezen ni ljubljena. Ljudje smo pozabili na Boga, ki nas neizmerno ljubi in ki je za nas dal celo življenje. Čista in nesebična ljubezen.

Verjetno še nikoli nisem gledal filma *Brat sonce, sestra luna*, ne da bi ob njem tudi potočil kakšno solzo. Še posebej tam, kjer je Frančišek čutil največjo bolečino. In to je bilo v očetovi delavnici, kjer je videl realnost težkega dela in izkoriščanja. Ponižanje človeka, ki se je utapljal v izčrpanosti, bedi in delu. Vse zato, da je oče lahko bogatel in se bahal. In Frančišku je počil film. Od takrat naprej je postal največji prijatelj in zagovornik tistih, ki so najbolj trpeli in živeli v največji bolečini.

Vsemu temu je hotel narediti konec. Nekateri so bili veseli, da so kaj dobili, vendar je večina ostajala v svoji bolečini vsakdanjika. Ni dovolj samo ena podarjena stvar, potrebno je spremeni način mišljenja in ravnanja in strukturni greh izkoriščanja, ki vodi v bolečino.

In še velikokrat je Frančiška bolelo. Kaj ga ne bi, ko pa je vsak človek gledal le nase in je bil človek sovražnik človeku. Bolečina, da so nekateri bratje pozabili na Boga in gledali nase. Bolečina, ko so ljudje bili sprti in si niso odpuščali. Bolečina, ko je Frančišek postal tudi v telesu drugi Kristus, ko je prejel stigme in trpel telesno, duševno in duhovno.

Bolečina je del našega življenja. Živimo z njo in jo nosimo skupaj z Jezusom. Nekateri jo osmislijo in z njo lahko živijo, nekateri bežijo in je ne morejo več nositi. Žal je veliko tistih, ki jih zlomi.

Dajati recepte, kako živeti z bolečino in jo prenašati, ni hvaležno in ne deluje.

Imeti rad Boga in ga prositi, naj nam pomaga nositi našo bolečino pa je že nekaj drugega.

Pričujoča številka Frančiškovega prijatelja nam odstira kaj je bolečina in kako z njo živeti. Naj pomaga tudi vam, da bi imeli vedno bolj trdno vero, da bolečina in križ nista zadnja postaja ampak nujno potrebna, da velika noč zasi-je v vsej svoji lepoti.

br. Vlado Kolenko

**Veš za čas, ko kotijo divje koze,
nadziraš porodne bolečine košut?**

Job 39,1

Vse je milost

Dragi prijatelj, koliko Frančiškovih življenjepisov poznaš? No, ne sprašujem te, koliko si jih prebral, naj ti ne bo nerodno... čeprav sem prepričan, da bi moral vsaj kakšen biti med obveznim čtivom vsakega krščenega. Vsi bi morali spoznati ta srednjeveški genij, tako neponovljiv! Vem, da veš, da je kronik njegovega življenja veliko, ampak: a si vedel, da jih je bila cela vrsta spisanih že takoj po njegovi smrti? Celo tolika vrsta, da se je na neki točki sv. Bonaventura odločil prepovedati vse druge in je sam napisal eno, uradno, veliko in še eno malo legendo¹, ker so ostali življenjepisi večinoma bili naročeni! Torej so imeli nekega režiserja. Še vedno je bil to Frančišek in njegova biografija, samo z neko poudarjeno, ven štrlečo lastnostjo, ki jo je naročnik želel izpostaviti. Tako poznamo Frančiška viteza, pa Frančiška roverja, ubogega med ubogimi, veselega med žalostnimi, globoko kontemplativnega samotarja, ki je postal molitev in na drugi strani potujočega pridigarja...

In je cel čudež, da sploh vemo za te različice, ker je Bonaventura res resno mislil, da naj vse police po samostanskih knjižnicah počistijo. Še pred nedavnim so našli enega Čelanca. Samo pogledjte tega »*Frančiška s ptiči*«, 1935. leta ustvarjeno mojstrovino angleškega slikarja Stanleya Spencerja, pa pomislite, koliko ta upodobitev odseva tega, kar vi veste in si mislite o sv. Frančišku. Pa se umetnik v ničemer ne norčuje iz Frančiška. Ta slika je velik poklon, strokovno mu rečemo hommage njegovi neponovljivosti (če ne verjamete, poguglajte), pa še vedno dvo-

mim, da bi si kdo od bralcev predstavljal Frančiška v takih gabaritih.

Danes vemo, da je Frančišek bil vse to: in veseljak, pravi partienimal, in zaljubljenec in pevec in vitez in skrušen in potr popotnik, no, bolj romar, in prizadet in globoko zamaknjen in do obisti ganjen... vse to! In morda bo to jubilejno leto Gospodovo 2024 primeren čas, da sv. Frančiška spoznamo še kot ranjenega, prebodena. Se mi zdi, da njegove rane večkrat gledamo že kot poveličane, svete, pa so bile do smrti, kolikor jih je nosil na zemlji, čeprav res – neizmerni dar in Kristusove, pa še vedno samo rane. Boleče, krvaveče luknje, ki se niso zacelile. Pa niti ne edine.

Pri Frami letos raziskujemo njegove rane iz otroštva, ki jih je prejel, mladostniške, ki si jih je sam zadal, tiste, ki so mu jih prinesli bratje; res mu jih ne manjka. Ampak v čemer je Frančišek velik in prerok je v tem, da je znal, včasih pa samo zmoget: vse sprejeti za dobro. Vsaka bolečina lahko postane dar, če imaš nekoga, komur jo lahko daruješ. In Frančišek je spoznal Nekoga, ki sprejema te darove in iz njih ustvarja izvire milosti, tekoče v večno življenje. Kdo ve za čas, ko kotijo divje koze? Kdo nadzira porodne bolečine košut? Eden je. Jaz sem ga srečal in poskušam pozabiti ta svet, da bi bil z Njim.

O, ko bi se tudi mi dali poučiti v Frančiškovi ponižnosti, da je vse milost; in da nas na vsakem ovinku (in ravni poti) Gospod pričakuje.

br. Luka Modic

¹ naj zapišem, da legenda - iz leggere - označuje besedilo, ki se bere; sodobno bi ji lahko rekli bralnica

»Mož bolečin«

Bolečina kot neugoden telesni občutek zaradi udarca, poškodbe ali bolezni je kaj pogosto navzoča v našem življenju. Največkrat je taka bolečina tudi minljiva. Včasih je resnično huda, ampak jo rade volje prestanemo, ker v večini primerov vemo, da bo minila. Ko je človek malce bolj nerodne sorte, kot npr. jaz, je bolečina kar pogost spremljevalec raznoraznih vsakodnevnih opravil. Včasih pa kaka bolečina ne mine, se celo stopnjuje, ker se bolezen stopnjuje. V današnjih časih ima človeštvo na voljo mnogo vrst medicinske pomoči, da lahko tudi v takih primerih pomaga, da je bolečina znosnejša.

Nemalokrat pa je bolečina stvar duhovnega stanja – gre za duhovno trpljenje. Pri tem pa ni več prave medicinske pomoči. Kako boš zdravil duha, če pa uradna medicina lahko zdravi samo otipljivo? Duh pa je nesoven. Pri sebi sem opazila, da taka bolečina lahko traja in traja. Tudi ko sem že mislila, da je vse minilo, se včasih prikrade v spomine in takrat spet zaboli. Te vrste bolečina je lahko tako vse prežemajoča, da človeka ohromi v nadaljnjem življenju. Ne pusti dihati. Človek ima občutek, da se bo zadušil, da bo kar umrl od tega. Pa vendar imamo zdravnika, a se nanj le redko spomnimo ali pa zamahnemo z roko, češ, kako nam bo le On lahko pomagal.

Že četrti spev o Gospodovem služabniku v Izaievi knjigi (Iz 52,13–53,12) govori o možu bolečin, o možu, ki je sprejel vse naše bolezni, vse naše stiske, vse naše bolečine, vse naše krivde, vse naše prestopke, ki je nosil vso našo ranjenost. In to počne še danes za vsakega izmed nas. Dal je svoje življenje kot daritev za naš greh. Mi pa ga nismo, ga ne in verjetno ga tudi v prihodnosti ne bomo sprejeli ali vsaj

ga bomo težko sprejeli kot nekoga, ki nas lahko ozdravi, ki nas lahko reši. Vsaj kar se tiče našega polnega zavedanja tega, saj je naša vera nemalokrat prešiba, naše zaupanje polagamo v vse mogoče mazače, namesto da bi ga položili Vanj, ki je zmagal celo greh in smrt.

»V resnici je nosil naše bolezni, naložil si je naše bolečine, mi pa smo ga imeli za zadetega, udarjenega od Boga in ponižanega.« (Iz 53,4)

To me vedno spomni na zgodnico, katere avtorja se ne spomnim, o tem, kako je človek obtoževal Jezusa, da ga v stiski ni bilo ob njem. Pa ga je Jezus popeljal na obalo njegovega življenja in mu pokazal sledi v pesku. Vila se je sled dvojih stopinj. Človek takrat godrnja nad Jezusom, da je v tistem času bilo vse v redu z njim in pokaže na enojno sled, kjer je doživljal najhujše trpljenje in bolečine v življenju. Takrat ga Jezus povabi, naj pozorno opazuje sledi, ki so bile globlje kot prejšnje in mu pravi, da ga je v tistih najhujših dneh, mesecih ali letih nosil. Bolj ga ne bi mogel podpirati.

Mnogokrat smo tako zaslepljeni od lastne bolečine, da ne vidimo Jezusa, ki nas oprta na svoj hrbet in nas nosi, nam pošilja ljudi, dogodke, ki naj bi nam pomagali skozi trpljenje. Prevečkrat ga obtožujemo, da smo ga toliko prosili, pa nas ni uslišal. Premalokrat se zavedamo, da Bog deluje za naše odrešenje, za našo srečo, ni pa nujno, da so Njegove poti enake našemu pojmovanju, kako bi moralo biti, ker prevečkrat gledamo skozi oči človeške sebičnosti in težko razumemo Božji pogled neizmerne ljubezni.

Vedno bolj sem v svojem življenju prepričana, da Bog naredi zame ravno prave stvari. Tudi bolečina je del tega, iz nje rastem, sem lahko boljši človek, ampak to je mogoče samo takrat, ko prepuščam Bogu, da me vodi, da me ljubi.

Lea Bric

Človek proti bolečini

Bolečina je spremljevalka človeškega življenja. Nihče je ni vesel in vsak jo na svoj način sprejme. Velikokrat močno poseže v naše dožemanje okolice, sebe in naših najbližjih. Zagotovo spreminja tok človekovega življenja, lahko bi rekli, da tudi družbe.

Kristjani imamo velik zgled v soočanju z bolečino v samem Odrešeniku Jezusu Kristusu in mnogih ženah in možeh, ki so sledili njegovemu zgledu. V luči krščanstva ima vsaka bolečina svoj smisel, namen in tudi konec.

Človek se je že od pradavnih časov želel spopasti z bolečino, jo omiliti ali celo izničiti. Arheološki dokazi nam pričajo, da so že 12.000 let pred Kristusom ljudje uživali različne oreščke, zelišča, gobe, koreninice..., ki so jih omamile. Na takšen način so lažje prenašali poškodbe ali bolezni. Stalen spremljevalec spopadanja z bolečino je bil tudi alkohol, ki s svojimi učinkovinami pripomore, da je bolečina manj intenzivna. Alkohol kot protibolečinsko sredstvo se pojavi skupaj s kmetijstvom, ko človek spozna moč fermentacije. Kmalu so spoznali, da določene opojne substance spremenijo obnašanje in dožemanje človeka, zato so jih začeli uporabljati zlasti vojščaki za večji pogum med spopadi in lažje prenašanje bojnih ran.

Vse te opojne substance pa niso omilile le fizične bolečine, ampak tudi psihične, ker njihova uporaba omami človeka. Tako so opojne substance dobile svoje mesto tudi v stiku z duhovnim svetom. Zlorabljali oziroma posluževali so se jih zlasti svečeniki in vrči, ki so močno omamljeni napovedovali prihodnost, hodili po žerjavici ...

Tisti, ki je lahko prenašal bolečino, je veljal za junaka. To so bili najmočnejši svečeniki, najboljši vojščaki in najbolj spoštovani ljudje v družbi. Dožemanje bolečine je bilo do antike zelo povezano samo s fizično bolečino. Zato se je tudi medicina začela razvijati prav kot odgovor na zdravljenje fizične bolečine. Prav zaradi napredka medicine je fizične bolečine precej manj, kot še 100 ali 50 let nazaj.

Z antiko in bolj celostnim pogledom na podobo človeka, pa dobi svoje mesto tudi psihična bolečina. Zanj lahko rečemo, da včasih celo prekosi fizično v svoji moči in intenzivnosti, najbrž tudi pogostosti. Zanimivo, da je človek, kot eno izmed rešitev na to bolečino, poiskal rešitev v umetnosti. Gotovo ste že slišali za slavnega starogrškega pevca Orfeja, ki je izgubil svojo veliko ljubezen Evridiko in je zato prepeval najlepše žalostinke, ki so jih poslušala vsa živa bitja. Ali pa čudovito arhitekturno čudo v Indiji Tadž Mahal, ki ga je dal postaviti šah Džahan za svojo pokojno ženo. Ni nam potrebno posegati po starodav-

nih umetniških delih, da spoznamo sadove bolečine. Največji slovenski pesnik Prešeren je svoja dela ustvaril kot odgovor na bolečino, ki mu jo je povzročalo zlomljeno srce. Pa še mnogi drugi umetniki, so svoja najbolj občudovana dela naredili prav v iskanju omilitve njihove notranje bolečine. Tako je njihova bolečina postala rodovitna.

Lahko pa bolečina postane razdiralna in uničevalna. Na žalost, spadamo Slovenci med narode, ki se ne zna najbolje spopadati z bolečino. Svojo bolečino utapljam v alkoholu, tudi poseganje po drogah je precej razširjeno. Posledice takšnega spopadanja z bolečino so uničujoče. Mogoče je takšno soočanje le beg, odgovor na strah, pred bolečino. Koliko človeških življenj je zaznamovanih ali uničenih zaradi takšnega bega in strahu?

Če je človek v svoji bolečini sam, je kljub vsem protibolečinskih sredstvom obsojen na neuspeh. Mogoče je prav zaradi te osamljenosti v bolečini, ki jo je v naši družbi res ogromno, tako mamljiva evtanazija kot odrešitev bolečin. Zato se kot eno najmočnejših orodij proti bolečini vedno bolj izkazuje sočutje. To pa lahko pride samo od drugih.

Kako pomembno je sočutje lahko spoznamo že ob opazovanju otroka. Ko otrok pade, mu bolj kot vsa protibolečinska sredstva pomaga mamin objem in poljub. Kolikokrat sem si mislila, da imamo mame supermoč, ker naš objem in poljub pozdravi vse od razbitega kolena, do razočaranega srca. Kaj pa je tisto, kar nam daje to supermoč? To je sočutje. Ko se otrok poškoduje mama tako sočustvuje z njim, da tudi njo na nek način boli in to močno sočutje zdravi.

Prav tako zdravi vsako iskreno sočutje, ki ga namenimo človeku v bolečinah. Sočutja pa je sposoben vsak od nas. Smo ga pripravljeni brez obsojanja ponuditi trpečemu ob sebi?

Kristina Vrčon Jejčič

Ne bo več žalosti, bolečin ...

Ko pomislim na tematiko bolečine v življenju svetega Frančiška, se mi pred očmi izrisuje mladi, brezskrbni in življenja polni Frančišek, ki ga Božji klic k spreobrnjenju presune v dno srca, da se odloči radikalno spremeniti svoje življenje. Občutek, ki bi ga gotovo lahko opisali tudi kot bolečino ob spoznanju iluzije o sebi, ki ga nagovori, da se postopoma 'slačí' svojega jaza in materialnega sveta. Kasneje v življenju ga je gotovo prav na poseben način zbolelo tudi, ko so ga bratje prosili, naj ne bo več njihov minister, saj se je s tem odpovedal svojim sanjam, trpljenje in ponižanje pa sta bila uvod za trpljenje, ki je še sledilo, ko je prejel Kristusove rane, postopoma pa je tudi izgubljal vid. Bolečina ga je spremljala celo življenje in ga na koncu pospremila v Očetov objem v večnosti.

Pogled v Vodilo in generalne Konstitucije Frančiškovega svetnega reda o bolečini odkrije člen 26, ki pravi:

Frančišek je tudi v bolečini okusil zaupanje in veselje, ker je črpal iz:

- izkustva Božjega očetovstva;
- trdne vere, da bo vstal s Kristusom v večno življenje;
- izkušnje, da more najti in hvaliti Stvarnika v vesoljnem bratstvu z vsemi stvarmi.

Zato naj sestre in bratje OFS, v skladu z evangelijem, pritrdijo upanju in veselju do življenja. Naj se vedno bojujejo proti mnogotерim stiskam in malodušju in tako pripravljajo lepšo prihodnost.

Z njim povezan pa je člen 27, ki govori o sprejemanju bolezní, ki je po navadi spremljevalka bolečine:

1. Sestre in bratje, napredujoč v življenjskih obdobjih, naj se učijo sprejemati bolezen in vedno večje težave in naj dajejo svojemu življenju globlji smisel s postopno odpovedjo in usmeritvijo v obljubljeni dežel. Trdno naj bodo prepričani, da se bo občestvo vernih v Kristusu in tistih, ki se ljubijo v Njem, nadaljevalo v večnem življenju kot »občestvo svetih«.

2. Bratje in sestre OFS naj se trudijo, da bodo v svojem okolju, predvsem pa v bratstvu, ustvarili ozračje vere in upanja, da bodo na »sestro smrt« gledali kot na prehod k Očetu in bi se vsi mogli nanj pripraviti z vedrino in umirjenostjo.

Besede, ki nas v času, prežetem s preprečevanjem bolečine na kakršenkoli način še posebej lahko spomnijo, kdo je tisti, ki je bolečino ustvaril in dopustil in nam jo bo ob koncu našega zemeljskega življenja tudi odvzel. Soočamo se namreč s pritiski, da bi postalo dopustno bolečino preprečiti, jo izničiti in ji odvzeti možnost, da iz nas potegne najboljše, kot je bolečina križa iz Jezusa potegnila naše odrešenje. Ljudje, ki delajo z umirajočimi, povedo, da lahko izogibanje bolečini za vsako ceno, še posebej bolečini duše ob soočanju s svojim življenjem, kakršno je bilo, za seboj potegne nepopisno trpljenje, ki se morda ne konča niti s smrtjo. Pri vprašanju kako ravnati v primeru bolečine, še posebej bolečine smrtne bolezni, v kateri zorimo za večnost mi ali naši bližnji, nam je lahko v

premislek in spodbudo misel svetega Frančiška iz nepotrjenega vodila (X. Skrb za bolne brate): Če kdo izmed bratov zboli, pa naj bi bil kjerkoli, naj ga drugi bratje ne zapustijo, preden ne postavijo enega ali po potrebi več bratov, da mu strežejo, kakor bi sami želeli biti postreženi. V skrajnem primeru ga morejo prepustiti kaki drugi osebi, ki ga bo morala oskrbovati v bolezni. Bolnega brata pa prosim, naj se za vse zahvaljuje Stvarniku in naj želi, da bi bil takšen, kakršnega hoče Gospod, bodisi zdrav bodisi bolan. Bog namreč vse tiste, ki "jih je vnaprej določil za večno življenje" (Apd 13,48), vzgaja z bodicami nadlog in bolezni ter z duhom skesanosti, kakor pravi Gospod: "Svarim in pokorim tiste, ki jih ljubim" (Raz 3,19). Če pa bi se bolni brat vznemirjal ali jezil na Boga ali na brate ali morda trmasto zahteval zdravlila in si pretirano želel osvoboditi meso, podvrženo smrti in sovražno duši, bi to delal po navdihu hudega duha; bil bi mesen človek in se ne bi vedel kot brat, ker bi bolj ljubil telo kakor pa dušo.

Poskusimo v postnem času, kolikor ga je morda še ostalo, bolečine, ki nam pridejo naproti kot male odpovedi ali velike nadloge in bolezni, gledati kot pralnico, ki oblačila naše duše očiščuje, da bomo na velikonočno jutro, letošnje ali svoje osebno, po zgledu svetega Frančiška tudi mi skupaj z Jezusom veselili stopili v Očetov objem v nebeškem Jeruzalemu.

Bena Briški

Kako osmisлити bolečino?

Sedeli smo v čakalnici pred ambulanto – dve ženski, z maskami. Iz ambulante se je slišalo otenke pogovorov, zazvonil je telefon, poklicali so naslednjega, vmes sva z znanko vsaka vsaj enkrat odkašljali »eno kitico.« Po tednu vročine, ko ni bilo nič bolje, vsak dan le slabše, je tudi v mojih očeh lesk malce usahnil, bela maska pa se je odlično podala k bledemu obrazu.

V čakalnico sta vstopila dva gospoda, blizu osemdesetih, bi rekla. Prismejala sta ste in v trenutku smo se začeli vsi štirje pogovarjati. Mobilni telefon sem spravila v torbico, saj nisem čutila potrebe po drsanju po vseh socialnih omrežjih oziroma igranju igrice, kar me je obsedlo prav v času bolezni. Ugotovili smo, da se imamo, kljub temu, da smo tu vsak z nekim razlogom, ki ga bomo odpravili, kar dobro. Vmes so iz ambulante pripeljali gospo, ki so jo napotili naprej v bolnišnico v Ljubljano. Odpeljali so jo z reševalnim vozilom. Še trikrat sem zakašljala, sploh po tem, ko sta gospoda izmenjaje govorila vice, potem pa sem bila že na vrsti. Zahvalila sem se za prijetno čakanje.

V ambulanti ni bilo nikakršnega občutka, da smo v času zdravniške stavke – vse je teklo tako, kot mora. Nikogar niso pustili pred vrati in za vse so si vzeli čas in nam pomagali. Nikogar niso pustili samega v bolečinah, ki jih prinaša bolezen. Verjamem pa, da je zanje, tudi zame je, boleče gledati poročila in vsak dan nove prispevke, ki sistematično jemljejo ugled poklicu vseh poklicev. In prav tu se srečata obe vrsti bolečine – fizična in psihična.

Katere bolečine je danes več? Katera je močnejša? Katere se lažje znebiš? Ju je sploh mogoče meriti, saj sta vendarle sestri, ki se pojavljata z roko v roki? Kronična fizična bolečina lahko povzroči čustveno stisko, medtem ko močna čustvena bolečina lahko povzroči fizične simptome, kot so glavoboli ali bolečine v trebuhu in še kaj.

Včasih zaboli, ko se na primer z nogo udariš v stol. Veš, od kod bolečina in tudi to, da bo izzvenela. Razumeš nauk – ko vstajam od mize, moram biti bolj previdna. Drugič je bolečina skrita, telo pove, da mu ni dobro, vzroka ne najdemo, zato imamo, Bogu hvala, zdravnike. Tretjič je lahko tako, da gledamo otroka, ženo, moža, starša, ki je bolan, pa mu ne moremo pomagati – takrat boli tako drugače in najbolj hudo. Spremljati trpljenje svojih ljubih je zame bolečina vseh bolečin, pokopati otroka pa nekaj, česar človek nikoli ne preboli.

Zato me v teh dneh preveva poseben občutek hvaležnosti – a ne za bolečino, svet bi bil lepši brez nje. Hvaležna sem, da živim v času in prostoru, kjer so mi zdravniki na voljo, kjer lahko kupim zdravila in kjer lahko poiščem in najdemo pomoč, ko boli – včasih telo, drugič duša, tretjič vse skupaj. Hvaležna sem za vero, ker lahko takrat, ko je res težko, pomislim na Marijo pod križem. Vsi so zrli Jezusa in videli njegovo trpljenje, a Marijinega le redki – če se njej takrat ob bolečini vseh bolečin ni ustavilo srce, potem bodo tudi naša srca lahko še dolgo utripala.

Kako osmisлити bolečino? Ne vem. Lahko jo sprejmemo v veri, upamo, da jo bomo premagali tudi z Božjo pomočjo, predvsem pa tako, da bolečine ne povzročamo svojim bližnjim in ljudem okrog sebe. Začne se z besedo, da o nikomer ne govorimo laži in slabo. Tako bo svet za odtenek manj boleč. In to bi v tem trenutku, ko dobtedno krvavi, še kako potreboval.

Mateja Feltrin Novljan

V Gospoda zaupam

V tem intervjuju bomo vsaj malo spoznali našega brata Metoda Benedika. Verjamem, da ste ga že velikokrat videli in slišali. Tukaj odstira tudi svoje življenje...

Od kod in iz kakšne družine prihajaš kaj je zaznamovalo tvoje otroštvo?

Doma sem v Stražišču pri Kranju, župnija Šmartin Kranj. Leta 2002 smo praznovali tisočletnico naše župnije. Sem iz verne delavske družine sedmih otrok: šest fantov in sestra. Našo družino je posebej zaznamovala vsakdanja skupna večerna molitev rožnega venca z očenaši za najrazličnejše potrebe. Maše so bile takrat le zjutraj. Pogosto smo šli zjutraj skupaj od doma: ata v službo, trije starejši bratje v cerkev, kjer smo ministrirali. Vernost v družini je bila nekaj samo po sebi umevnega. Ata je Udba večkrat zasliševala. Pod kuhinjskim oknom – to je bil naš dnevni prostor, je pogosto čepel nam znan človek in prisluškoval, kaj se pogovarjamo. V šoli smo morali vstati tisti, ki smo hodili k verouku.

Kdaj si prvič zaslišal Božji klic in kako si se nanj odzval? Zakaj ravno kapucini, ko pa jih ni v tvoji župniji?

Leta 1949 – star sem bil šest let – so za leto in pol zaprli našega župnika Franca Ambrožiča češ da deluje proti „ljudski oblasti“. Ta čas so k nam prihajali patri kapucini iz Škofje Loke, da nismo bili ob nedeljah brez maše. Prav v tem letu je bila v Kranju birma in govorilo se je, da je zadnjič, saj kmalu ne bo več ne Cerkev ne vere. Za birmo nas je pripravljala pater Metod Jeršin, navdušen novomašnik. Takrat so se vzpostavile vezi s kapucini v Škofji Loki. Večkrat smo šli iz Stražišča peš v Loko na obisk k patrom. Sam se takrat vse bolj čutil, da je

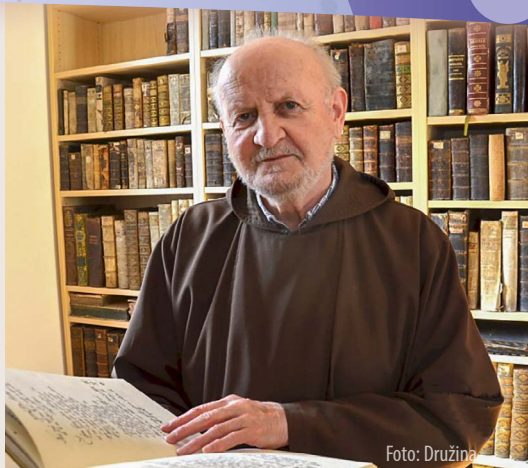

Foto: Družina

moja prihodnost postati duhovnik. To sem res čutil! In glede na povezave s kapucini je bilo razumljivo, da se pridružim prav njim. Se je pa že pred mano odločil za duhovniški poklic starejši brat Marko, ki je postal škofijski duhovnik ljubljanske škofije.

Kot mlad fant si šel v malo semenišče v Osijek. Kakšno je bilo tam življenje in ali si v tistem obdobju doživel tudi kakšne bolečine?

Ja, naj rečem, da je bilo boleče iti od doma, v tuj svet, v tuje okolje. Spomin se, ko smo šli cel razred na Marijino božjo pot v Aljmaš, da sem se ob Donavi malo umaknil od sošolcev in si zapel Avsenikovo Prelepa Gorenjska. S sošolci, Slovenci in Hrvati, pa smo se vseeno lepo razumeli.

Študij na TEOF v Ljubljani in potem tudi Rimu. Kam te je vodila pot in od kdaj si čutil ljubezen do zgodovine?

Ko sem končal študij teologije v Ljubljani, me je provincial pater Boleslav nagovoril, naj grem na podiplomski študij v Rim, sam pa naj izberem področje študija. Seveda sem se takoj odločil za študij zgodovine Cerkev, saj me je zgodovina zanimala od kar sem se naučil brati. Rad sem prebiral knjige, ki so obravnavale zgodovino Cerkev, zgodovino ljudstev in seveda zgodovinske romane in povesti.

Ko si se vrnil v Slovenijo si predaval mladim, kot profesor na Teološki fakulteti. Kakšno je bilo to obdobje?

V Rimu sem bil štiri leta, na jezuitski univerzi Gregorijani: izvrstni profesorji, res poglobljen študij. Ko sem se 1973 vrnil domov, so me takoj poklicali na Teološko fakulteto; dve leti pred tem je umrl profesor za zgodovino Maks Miklavčič, potem je dve leti ta predmet predaval France Perko, kasneje nadškof v Beogradu. Tako sem začel predavati leta 1973. Lepa leta! Bilo nas je kar nekaj mladih profesorjev: Stres, Krašovec, Peklaj, Juhant, pred nami pa kakšno desetletje starejši profesorji, odlični možje; Perko, Smolik, Steiner, Grmič, Rode in še kdo. Vzdušje na fakulteti je bilo živahno, sproščeno, pokoncilsko dejavno. Nepozabno!

Tam so te tudi začeli klicati „mojster“. Nam lahko več poveš o tem?

Večkrat sem kakšnega študenta namesto gospod poklical mojster. Ko smo šli na ekskurzijo (Oglej, Salzburg, Ajdna nad Potoki itd.) so bili vsi mojstri in mojstrice. Pa se je oprijelo in študenti so tudi meni prilepili ta „častni naziv“. Lepo smo se razumeli, hvala Bogu!

Zakaj je zgodovina Cerkev pomembna in kaj se lahko iz nje naučimo?

Vedno sem poudarjal, da je Cerkev božje človeška ustanova, da v njej živi in deluje

njen ustanovitelj gospod Jezus, da jo vodi Sveti Duh. In če hočemo živeti in delovati kot živi udje te Gospodove ustanove, jo moramo vendar poznati, se zanimati in vključevati v njeno odrešenjsko poslanstvo. Spoznavanje zgodovine Cerkev nas poučuje, da se ob vsej njenih vzponih in padcih vedno znova vračamo k njenemu izhodišču, k ustanovitelju Jezusu Kristusu, k njegovi besedi in zgledu, in da zaupamo v Njegovega Duha, ki je vedno dejaven v Cerkvi, čeprav marsikdaj tega ne čutimo.

Katera bolečina iz zgodovine je tudi zate bolečina?

V Cerkvi se vedno znova pojavljajo, ki kličejo, kako potrebno se je spet in spet ozirati na našega začetnika gospoda Jezusa. Staro reklo pravi: Cerkev je vedno potrebna prenove. Posebej boleče je, če začne preveč izstopati „človeški element“ v njej. Na primer v visokem srednjem veku tisto, kar lahko strnemo v pojem pohlep: pohlep po bogastvu in po oblasti. Bogata in oblastna Cerkev! Stalna skušnjava, tudi v današnjem času. Taka Cerkev je oddaljena od svojega odrešenjskega poslanstva. Prisluhnimo tudi papež Francišku!

Protireformacija ti je še posebej blizu. Zakaj je pomembna za nas?

Z obdobjem protireformacije in predvsem sočasne katoliške prenove sem se veliko ukvarjal v zvezi s prihodom kapucinov na Slovensko. V delo velike prenove so jih povabili škofje. In kapucini so se v to delo vključili predvsem s pridiganjem. Njihova prvotna redovna pravila so zelo odločno zahtevala, naj oznanjujejo Gospodov nauk, evangelij, Kristusa križanega, in nikakor ne svoje človeške „modrosti“. S kapucinsko pridigo se je spet uveljavil pojem „evangeljska pridiga“. Prav zaradi takega pridiganja so jih ljudje vabili, naj se naselijo v njihovi bližini. Tako se nastali

V atriju škofjeloškega samostana

kapucinski samostani skoraj v vseh slovenskih mestih. V 18. stoletju so bili kapucini tako po številu samostanov kot po številu redovnikov najštevilčnejši red na Slovenskem.

V samostanu v Škofji Loki si „na noge postavil“ lepo knjižnico. Kaj je njena dragocenost?

Loška knjižnica je res bogata; ne le po številu knjig, ampak posebej po nekaterih dragocenostih v knjižnici. Ima kar 21 inkunabul, knjig, ki so tiskane pred letom 1500, torej v prvih letih tiska. V knjižnici je tudi originalni izvod Dalmatinske Biblije, celotno Sveto pismo v slovenščini, tiskano leta 1584. Tu je več knjig v slovenščini iz 18. stoletja. Preveč, da bi našteval. Ob številnih zanimivostih naj omenim Megiserjev Slovar štirih jezikov (latinsko, nemško, italijansko, slovensko) ali pa Vodnikove Kuharske bukve iz leta 1799 (odlični recepti). Itd...

Knjižnico je oktobra 2005 obiskal predsednik države Janez Drnovšek

Pa Škofjeloški pasijon? Zakaj je tako pomemben?

Pasijon, kot ga je zapisal pater Romuald Marušič leta 1721, je najstarejše v celoti ohranjeno dramsko besedilo v slovenščini. Prvič so pasijon v obliki procesije po ulicah Škofje Loke

izvajali leta 1713. Proti koncu 18. stoletja so ga zaradi zunanjih okoliščin opustili, spet je pa v prvotni obliki zaživel leta 1999. Odslej se izvaja vsakih šest let (predlanskem ga ni bilo zaradi covid). Leta 2016 je bil vpisan na Unescov seznam nesnovne kulturne dediščine.

Poznamo te kot človeka, ki je rad zahajal v hribe. Kaj te je vleklo v gore in kako si jih doživljal?

Z domačega praga sem gledal vrhove Kamniških Alp in si želel, da bi nekoč prišel na vrh Grintovca. Na prve dvatisočake nas je popeljal ata, kot študenti smo šli s patrom Rudolfom prvič na Triglav, potem pa je šlo naprej. S pokojnim patrom Simonom sva prehodila mnoge gore v Julijcih in Karavankah, potem mi je bilo dano, da sem se od blizu soočil s švicarskimi Alpami okoli Matterhorna pa tudi na Tirolskem. Na prvem mestu je pa naš domači Jalovec, najlepša gora na svetu. Gore, čudovito Božje stvarstvo, vsaka zase hvalnica Stvarniku.

20 let je p. Metod zadnjo nedeljo avgusta maševal v triglavski kapeli na Kredarici.

Tvoje delo pa niso bila samo predavanja, ampak tudi raziskovanje. Napisal si tudi obširno knjigo, ki temelji na virih. Nam podeliš kakšno zanimivost, ki si jo odkril.

Želel sem predstaviti zgodovino krščanstva na Slovenskem predvsem ob virih, spisih in dokumentih, ki neposredno govore o ljudeh in dogajanjih v svojem času. Zame je bilo

posebno zanimivo spoznavanje dogajanj po drugi svetovni vojni. O tem sem namreč prebiral zapisnike politbiroja centralnega komiteja komunistične partije Slovenije. Kaj vse so najvišji ljudje partije govorili in sklepali o Cerkvi na svojih sejah. Zanimivo in pretresljivo!

Metod mašuje v domači, podružni cerkvi sv. Jerneja, berilo bere njegov brat Stanko

Slovenski škofje so te imenovali za postulatorja. Kaj to pomeni in za kakšno delo gre?

Ja, postulator je v imenu škofov voditelj postopka za razglašanje za blažene mučence komunističnega nasilja med vojno in po vojni. Gre za 26 kandidatov, o katerih zdaj potrebne podatke zbira posebna zgodovinska komisija.

Pred nedavnim si prejel Trubarjevo priznanje? Kaj so povedali ob tem? Zakaj si ga prejel prav ti?

V utemeljitvi piše, da sem „več desetletij odlično prispeval k ohranjanju, raziskovanju in poznavanju nacionalne pisne kulturne dediščine“, predvsem skozi delo v knjižnici, arhivu in pri uveljavljanju Škofjeloškega pasijona. Sam sem ob tem izrazil željo, da bi se mi vsi bolj zavedali svojega, slovenskega duhovnega in kulturnega bogastva, in naj bi to pripomoglo k poglobljeni srčni kulturi.

Ko imaš kaj prostega časa, npr. poleti, kakšno literaturo vzameš v roke in kaj rad prebiraš?

Seveda me spet in spet pritegne zgodovinsko obarvana literatura, zelo rad pa posežem

po naših domačih pisateljih, ki opisujejo slovenskega človeka v različnih obdobjih in okoljih.

V zgodovini Cerkve je bilo marsikaj težkega. Tudi danes čutimo velike bolečine škandalov, zlorab, premalo življenja po evangeliju. Ali se danes zgodovina ponavlja? Smo se iz nje kaj naučili?

Ja, to je zgodovina Cerkve, božje človeške ustanove, v kateri pa tolikokrat preveč izstopa človeški element, ki izhaja iz napuha in se posebej izraža v pohlepu po oblasti in bogastvu. V preteklosti in danes! Dostikrat je slišati zgolj kritiziranje posameznih ljudi in dogajanj, ni pa volje, da bi se iz vsega znanega tudi kaj naučili.

Zakaj ni za obupati, ko tudi nas prizadene bolečina?

Za novomašno geslo sem izbral reklo „v Gospoda zaupam“. In to ostaja! Ko gre „zame“ ali ko gre „za nas“. Trdno verujem, da je Gospod vsak hip z nami, da nas nikoli ne pusti samih. Zaupam mu, kot Očetu, kot Prijatelju!

Kaj bi želel sporočiti bralcem Franciškovega prijatelja?

Dobri ljudje, naj vsem posredujem besede, ki jih je Gospod po preroku Ageju spregovoril izraelskemu ljudstvu: Pogum, vse ljudstvo v deželi (Ag 2,4).

Pogovarjal se je br. Vlado Kolenko

Z brati in sestro

Francišek in La Verna

V petek, 5. januarja 2024, se je na La Verni začelo uradno praznovanje 800 let, od kar je prejel stigme sv. Frančišek Asiški (1224-2024); podobno kot lani ob praznovanju jaslic v Grecciu. Na uradnem odprtju praznovanja tega frančiškovega jubileja so bili navzoči vsi generalni ministri. Slovesnega obhajanja so se udeležili tudi Mednarodna konferenca bratov in sester tretjega svetnega reda, ter številni bratje, sestre in laiki Frančiškove družine. Namen praznovanja je bil približati udeležencem poseben odnos med Frančiškom in Jezusom, ki sta ga oba živela na gori La Verna leta 1224, ki pa je dosegel svoj vrhunec z darom Gospodovih znamenj, 17. septembra.

Stigme so povabilo k razmisleku o duhovni poti zadnjih let našega serafinskega očeta in k „obnovitvi naše pripadnosti evangeliju križa“ blizu tistega kraja na vrhu gore, kjer je označen kamen, in koder je zapisano: „Signasti, Domine, HIC, servum tuum Franciscum“ - kot opomin na mesto, kjer je sveti Frančišek prejel rane.

Praznovanje obletnice se je odvijalo pod geslom „Iz ran v novo življenje“ in je obsegalo tri poglobitve dele.

Prvi del praznovanja je potekal v cerkvi na La Verni, kjer so se verniki sprva spomnili srečanja sv. Frančiška s križem iz cerkve sv. Damijana, kar se je zgodilo nekaj let pred prejetjem ran in je oblikovalo celotno življenje našega serafinskega očeta. To ga je vodilo k še globljemu spoznanju „Kristusa ubogega in križanega“.

Drugi trenutek praznovanja je zaznamoval spreved Božjega ljudstva vse do kapele stigem, na čelu katere je

LA VERNA 800

1224-2024 Osemsto let od stigem svetega Frančiška

hobil generalni minister manjših bratov (OFM) ter bratje frančiškani tamkajšnje skupnosti. Na tem mestu je provincialni minister OFM iz Toskane prebral dekret o začetku posebnega odpustka, ki ga je podelil Sveti oče ob obletnici stigmatizacije svetnika. Takoj za tem je škof škofije Arezzo-Cortona-Sansepolcro, Andrea Migliavacca, vstopil v kapelo kot prvi ‚penitent‘, s čimer je odprl ‚sveta vrata‘. V kapeli so nato počastili relikvijo krvi, položeno na oltar, zatem pa se je procesija ob pesmi in branju odlomka iz ‚Legende Maior‘ svetega Bonaventure, ki pripoveduje o srečanju sv. Frančiška s Serafinom, vrnila proti glavni cerkvi.

V zadnjem delu dneva so se verniki spomnili srečanja med sv. Frančiškom in bratom Leonom, ki je zgodovinsko potekal prav tako na La Verni.

Sledil je nagovor generalnih ministrov, v katerem so se dotaknili nekaterih bistvenih elementov pomembnosti stigem svetega Frančiška: „Za Frančiška Asiškega je križ Jezusov križ, je v središču sveta in človeške zgodovine. Stoji kot dvojno znamenje: znamenje krutosti človeka, ki je v svoji zmedenosti prišel tako daleč, da je križal ‚Avtorja‘ življenja; je znamenje brezplačne in neskončne Božje ljubezni, ki je niti nasilje niti nobena zavrnitev ne more ustaviti...“.

V letih, ki so pred nami, nas čakata še zadnji dve frančiškovski obeležji: Sončna pesem (2025) in Transitus serafskega očeta (2026).

br. Jožef Mezeg

Blegoš (1562 m)

Pogled na Ratitovec z Blegoša

„Mož je pokazal z roko na Blegoš: „Lep je! Na vrhu je v senci, po bregovih pa ga sonce obseva!““ Ivan Tavčar, Cvetje v jeseni

Blegoš je v vseh letnih časih dostopen in zelo priljubljen vrh, ki se dviga nad Poljansko in Selško dolino v Škofjeloškem hribovju. Ima izrazit kopast in travnat vrh, ki ga z lahkoto prepoznamo in radi opazujemo že daleč, saj se vidi iz mnogih strani. Ponosni domačini se ozirajo nanj tudi, ko bi od njega radi dobili kako informacijo o prihodnjem vremenu. Poznam celo domačine, ki so zidali hišo, in so teraso raje obrnili severu tako, da je imela razgled na Blegoš, kot da bi jo obrnili proti mnogo bolj sončni južni strani. Iz te ljubezni domačinov je nastala tudi planinska koča, dobrih 150 višinskih metrov pod vrhom, ki je

Pred kočo

za vikende odprta tudi pozimi in ji gostov in dobre hrane ne manjka. Ker se koča nahaja na pašni planini in je okoli nje veliko prostora.

Posebna znamenitost Blegoša so tudi mnogi bunkerji Rupnikove linije - sistema utrdb, ki jih je začela graditi Kraljevina Jugoslavija na ozemlju zahodne Slovenije pred drugo svetovno vojno, kot obrambo pred italijanskim napadom. Ime je dobila po Leonu Rupniku.

Izhodišče: **Črni kal (1103 m)**

Višinska razlika po poti: **460 m**

Vzpon: **1 ura 15 minut**

Sestop: **ura in pol**

Zahtevnost: **lahka pot**

Še zanimivost: br. Damijan, ki je bil doma nad Poljanami, je včasih dejal, ko je kdo umrl: »Ta pa je bil star, kot Blegaš po un' stran«. Ta pregovor dokazuje, kako je za domačine Blegoš tudi skrivnostna gora in da je druga stran nekaj drugačnega, skrivnostnega, kot ta »naša« južna stran.

Tako da je Blegoš primerna destinacija tudi za družinski izlet, pot nanj ni zahtevna, pozimi pa seveda potrebujemo zimsko opremo (dereze).

Od kočice proti vrhu

Vrh ponuja odlične razglede tako proti severu (Julijske Alpe) vzhodu (Karavanke, Kamniško – Savinjske Alpe) kot proti jugu (Golaki), kot drugi najvišji v Škofjeloškem hribovju (za Ratitovcem) pa nudi tudi dober razgled na bližnje hribe.

Na Blegoš se lahko povzpemo iz različnih smeri, sami pa bomo izbrali krožno različico iz Črnega kala (1103 m), do koder se pripeljemo iz Poljanske doline, preko Volče in Javorij, dostopi pa so možni tudi iz Davče. Kot veleva upoštevanja vredno pravilo, se bomo vzpeli po napornejši poti in se vračali po lažji. Obe sicer sodita tehnično med lahke poti.

Na Črnem kalu imamo mnogo parkirišč in kmalu po začetku poti se že usmerimo po direktni poti, ki gre po grebenu in se strmo

Naša Franciškovska mladina iz Štepanje vasi. Fotografija je nastala na njihovem srečanju. 🥰 Želimo vam obilo Božjega blagoslova.

Tako lepo nam je bilo na srečanju z Franciškovsko mladino v Novem mestu – sv. Lenart

vzpenja po gozdu, dokler po uri in 15 minutah v zadnjih metrih pod vrhom ne izidemo iz gozda in prav kmalu smo na travnatem vrhu. Uživanje v lepih razgledih večkrat prekine močan veter, pred katerim se umaknemo s spuščanjem proti koči, ki jo dosežemo že po dobrih 10 minutah. V koči se je vredno ustaviti in pokusiti lokalne dobrote.

Sledi spust do ceste, ki nas po severnih pobočjih Blegoša po drobi uri pripelje do našega izhodišča.

br. Matej Nastran

Kdo od vas bo duhovnik?

Prihajam iz župnije Horjul, iz verne družine s štirimi otroki. Družina mi je bila vedno za zgled življenja v veri. V svoji domači župniji sem rad ministriral, vendar da se je v najstniških letih moje življenje pri maši razlikovalo od tistega doma, kjer sem se pogosto prepiral s starejšo sestro. Lahko bi rekel, da sem hodil k maši le iz navade. Spomnim se, kako je nekoč duhovnik po maši, ko smo ministranti pospravljali, vprašal: »Fantje, kdo od vas bo duhovnik?« Ni vprašal, ali bo kdo duhovnik, temveč, kdo od vas bo duhovnik. V zakristiji je nastala tišina, ker si nihče ni upal nič odgovoriti. Očitno je bilo meni izmed vseh najbolj neprijetno, zato sem rekel: »Mogoče bom jaz.« Čeprav nisem mislil, da bi lahko bil duhovnik, sem to rekel, češ da s tem še nisem ničesar obljubil.

Pa sem se motil. To vprašanje mi ni dalo miru. Vedno sem se spraševal, ali bi pa mogoče res bil duhovnik. A odgovarjal sem si, da to ni zame. Mislil sem si, da so vsi duhovniki zgodovinarji, jezikoslovci in filozofi, mene pa je veselila fizika in programiranje. Želel sem si postati izumitelj in z novimi odkritji narediti nekaj dobrega za ljudi na tem svetu. Poleg tega me je zanimalo vdiranje v računalniške sisteme (t. i. hekanje). Drugi argument proti poslanstvu duhovnika, ki sem ga imel, je bil, da nisem bil

tako zgovoren, duhovnik pa ima veliko dela z ljudmi. Nisem se čutil sposobnega, hkrati pa sem sklepal, da so drugi od mene bolj nadarjeni za to nalogo. Kljub temu pa mi je ostajalo vprašanje: »Zakaj ne bi vseeno ti dal tega, kar imaš Bogu, kot duhovnik?« Tega takrat še nisem znal tako izraziti. Vedel sem, da mi vprašanje ne bo dalo miru, dokler ga ne rešim pred Bogom.

Ob koncu osnovne šole sem se začel spraševati, kaj je sploh smisel mojega življenja in, ali je sploh smiselno. V družini smo vsak večer molili ob molitvah svetnikov. Razmišljal sem, da so ti ljudje dejansko živeli, kar so zapisali v svojih molitvah, živeli so, kar so govorili. Takšno življenje se mi je zdelo smiselno: podariti svoje življenje, da bo vse moje življenje usmerjeno za nek dober namen. Sicer je vse brez smisla. Takrat sem se prepustil Bogu, rekoč, Gospod, če ti hočeš, bom duhovnik. Mogoče ne bom duhovnik, kakršen bi so želel biti. Vendar bom duhovnik, da bom izpolnil tvojo voljo. Če jaz dam tebi to, kar imam – boš tudi ti dopolnil, kar mi manjka, da uresničim tvoje poslanstvo. Mislil sem si, da svet še bolj kot znanstvena spoznanja potrebuje pomoč v duhovnem življenju.

Vendar se mi je vse zdelo takrat še zelo daleč. Prihajam iz škofijske župnije, zato mi je bilo sprva samoumevno, da bom škofijski duhovnik. Skozi gimnazijo pa sem razmišljal, kakšen duhovnik bi si želel biti. Dober duhovnik se mi je zdel tak, ki je zabaven, priljubljen, slaven. Bil sem precej napuhnjen. Želel sem si, da bi bila moja župnija najboljša. O redovnikih pa sem si mislil, da so to tisti, ki v Cerkvi ničesar ne dela-

jo. Po pet jih je namreč v župniji in opravljajo delo, ki bi ga lahko en sam škofijski duhovnik. Bral pa sem življenjepis sv. don Boska – kar je bilo, če zdaj razmišljam, precej nevarno za moj frančiškanski poklic. Sicer zelo simpatiziram s salezijanci. Iz tega življenjepisa mi je ostal en stavek, kako Dominik Savio pravi, da bi se rad Bogu popolnoma posvetil v duhovniškem poklicu. Spoznal sem, da ni pomembno, koliko v življenju naredim, niti, koliko sem priljubljen, tudi ne, koliko ljudi v življenju ‚spreobrnem‘, temveč le, koliko sem odprt Božji volji.

Kot zunanji znak tega sem se odločil, da bom redovnik. Tako me ne bo toliko zaneslo, da bi postal le cerkveni funkcionar, ki vodi dejavnosti na župniji. Namesto tega bi rad postavljaj na prvo mesto in bolj živel to, kar sem. Zdelo se mi je, da še bolj kot duhovnikov, čeprav jih zelo manjka, današnji svet potrebuje kristjanov, ki bi krščanstvo živeli.

Po srednji šoli sem vstopil k frančiškanom. Po končanem letu postulature v Ljubljani na Tromostovju sem bil eno leto v noviciatu, na Hrvaškem – blizu Reke, na Trsatu. Nato sem naredil prve začasne zaobljube, zdaj pa zopet v Ljubljani na Tromostovju študiram in pomagam v župniji. Kot duhovni asistent pojem v zboru Mladost, pesem, prijateljstvo in sodelujem pri organizaciji študentskih maš ob sredah. Vseh se vas spominjam v molitvi.

br. Filip Mlinar OFM

Ministrantski vikend

Ko smo se 12. januarja dobili na samostanskem dvorišču v Vipavskem Križu, smo bili pripravljani na odhod na ministrantski vikend na Reko nad Laškim. Sami sicer nismo dosti vedeli, kje je to. Vendar smo se pustili presenetiti, da bo dobro, kot po navadi. Z drugimi ministranti smo se srečali pred hišo - pred dvema hišama, kajti živeli smo kar v dveh hišah. Ko smo prispeli, smo se razdelili po sobah in nato začeli kuriti v peč. To ni vedno preprosta stvar. Preden je postalo toplo, se je kar nekaj časa valil dim. Biljard in ročni nogomet je namreč težko igrati na mrzlem. Po igri smo, kot po navadi, imeli okusno večerjo. Pripravila sta jo je br. Miro in br. Jakob, pomagal pa je tudi Urh. Po večerji smo gledali prvi del filma o patru Piju. Govori o njegovi poti od otroštva pa vse do stigem in življenja z njimi. V njem je bilo kar nekaj zanimivih prizorov. Po filmu smo zmolili večernice in nato je sledilo spanje. Zaspali pa nismo tako hitro saj je takšno srečanje vedno priložnost, da drug drugemu pokažemo vse vragolije, ki jih znamo.

Zjutraj smo dan začeli z molitvijo, igro in zajtrkom. Sledila je kateheza o p. Piju, ki jo je imel br. Jurij Štravs. Bog kliče tudi vsakega od nas na pot dobrega in da bi hodili za njim. Razmišljali smo, kako je Bog p. Pija klical že kot otroka in kako se je na ta klic odzval. Katehezi je sledila delavnica.

Kosilo je ta dan tudi bilo kar pomembno, saj nam je moralo dati moč za napovedan popoldanski pohod. Sicer nismo verjeli, da bo ta res dolg, vendar se bratje niso hecali. Ker je bilo zunaj kar precej mrzlo,

smo se toplo oblekli in se od hiše spustili v dolino. A ta dolina ni dolgo trajala, saj se je pred nami teren začel vzpenjati in nismo mogli verjeti, da bomo morali »priplezati« do cerkvice, ki smo jo videli nad nami. Včasih je kdo kaj pogodrnjal, kot je to v navadi, da nikoli več ne bo šel na pohod ali na duhovni vikend, vendar mislim, da je na to sedaj že pozabil, saj je bilo na cilju lepo. Ko smo prišli pred cerkvico je marsikdo splezal na kakšno drevo, mladi fantje to pač radi počnemo. V cerkvi, kjer ni bilo zakurjeno, smo imeli sv. mašo, ki jo je daroval br. Vlado. Po maši smo se šli ven »ogret« in videli, da nas ne čaka ne avtobus ne kombi. Spet smo v daljavi videli hiško, kamor smo se morali vrniti. Najprej dol, potem pa spet gor. To pa ni bilo vse. Po poti smo si ogledali tudi slapove, za katere še nikoli nihče ni slišal (razen Celjanov, če jim je za verjeti). So pa zelo lepi.

Zvečer je sledil drugi del filma, ki je bil prav tako zanimiv. Že v prvem delu smo veliko spoznali o p. Piju. Kar zanimiv svetnik je to. Tudi mi se mu lahko priporočamo, da bi bili pogumni in vedno imeli radi Jezusa. Večerji so sledile večernice, ki jih že prav radi molimo in nam gredo »dobro od rok«. Večer smo

zaključili z družabnimi igrami in biljardom. Do kaj pa je trajal klepet v spalnici pa skoraj nihče ne ve.

V nedeljo zjutraj je br. Miro imel še katehezo, ki ji je sledila sv. maša. Imeli smo jo kar v preurejeni jedilnici in dnevnem prostoru. Pa malo pospravljanja in kosilo (v sosednji hiški so bili v tem bolj pridni), in že smo se zbrali v krogu, da se uradno poslovimo drug od drugega.

To pa še ni bilo konec, saj nas je čakala še ena postaja - Trojane. Kot se spodobi, smo si tam skoraj po večini naročili krofe, ki so postreženi za mizami bili prav veliki. Seveda jih vsak lačen ministrant zmore pojedsti. Tam pa je res bil naš zadnji skupni trenutek. Od tod naprej čakamo, da se junija spet vidimo na enodnevnem družabnem srečanju za ministrante. Je pa sv. Pij kar faca. O tem se lahko tudi sami prepričate.

Jan Brataševc

DELAVNICE MOLITVE IN ŽIVLJENJA PRAZNUJEJO

30 LET DELOVANJA V SLOVENIJI IN 40 LET V SVETU

Pred 30 leti sta konec februarja v Štepanjski vasi br. Štefan Kožuh in br. Marko Senica nagovorila številčno skupino odraslih in jim posredovala prve Delavnice molitve in življenja v Sloveniji. V tem času se je tega „programa“ udeležilo več kot 7.400 oseb, ki so jim DMŽ prinesle veselo oznanilo. Vsa leta do danes so zaznamovana z neutrudnim in ponižnim delom laikov in nekaterih redovnikov po celotni Sloveniji, ki so s svojo osebno molitvijo in nenehnim spreobračanjem ter delovanjem po župnijah Jezusovi zvesti pričevalci.

Ustanovitelj Delavnic molitve in življenja (DMŽ) je španski kapucin p. Ignacio Larrañaga, ki je vrsto let ugotavljal, da na splošno nihče ne uči ljudi, kako naj molijo. Tako so DMŽ poslani za to, da uvajajo ljudi v osebni odnos z Bogom, ki človeka spreminja. Teme-

Značilna drža p. Ignacio Larrañaga

Ijijo na Božji besedi, spoznavanju molitvenih načinov in prenašanju spoznanega v vsakdanje življenje.

Jezus Kristus je v Delavnicah središče. Da bi mislili, čutili, delovali in ljubili kot Jezus, se v srcu nenehno sprašujemo: „Kaj bi na mojem mestu storil Jezus?“ Ko začnem v ponižnosti preslikavati vase Njegove lastnosti, se upodabljam po Njem, me to dela svobodnejšega in srečnejšega, manj trpim in doživljam mir. Posledično postajamo bolj svobodni in odprti za služenje v Cerkvi.

Voditelji, ki nas je v Sloveniji 39, prostovoljno in z veliko predanostjo ter zvestobo predajamo duhovnost, ki jo najprej sami živimo. Po župnijah posredujemo naslednja služenja, ki potekajo tedensko:

- Delavnica za ODRASLE – 15 srečanj po 2 uri, za udeležence v starosti od 27 let naprej.
- Delavnica za MLADE – 10 srečanj po 1 h in 45 min, za udeležence od 20 do 30 let.
- Delavnica za MLADOSTNIKE – 9 srečanj po 1 h in 30 min, za udeležence od 13 do 19 let.
- Delavnica za OTROKE – 10 srečanj po 1 h in 15 min, za udeležence od 7 do 12 let.
- Tečaj za ZAKONCE – 6 srečanj po 2 uri.

Še posebej v letu molitve globoko čutimo svoje poslanstvo. Z veseljem se bomo odzvali na vsako povabilo.

Kontakt: davorina.sp@gmail.com (koprška škofija) in brankaozek@gmail.com (ljubljska in mariborska nadškofija).

Slovenska spletna stran: <https://dmz.si/>.

Mednarodna spletna stran: <https://www.tovpil.org/>.

Sonja Topler

Spomini na začetke Delavnic molitve in življenja (DMŽ) v Sloveniji

Ob predstavitvi sinode v Rimu je celjski škof v svojem razmišljanju postavil vprašanje, ali bo mladi rod imel v svojem času sogovornika, ki se bo hotel pogovarjati o Bogu, o veri. Po dvournem zanimivem predavanju je prav to vprašanje v meni prebudilo stisko, ki sem jo doživljala v času komunizma.

V šolski zbornici sva ostali s kolegico sami. Takrat sem jo kot »skrito vernico« povabila na predavanje v Stično. Osupla se je zazrla vame in zbežala, češ da s tem noče nič imeti. Strah, služba, ugled? Na predavanju na Teološki fakulteti sem se skrivala pred objektivom, da me ne bi na fotografiji kdo prepoznal ... K maši sem se peljala 20 kilometrov daleč ...

Takrat je bila moja edina srčna želja in potreba govoriti o tem, deliti svoje mnenje, strahove (*Prd 4: Gorje samemu*). Brez Boga v družini v odnosih je pusto in prazno. Tudi moje duhovno življenje je bilo tako prazno, prestrašeno, osamljeno. Pripravljeni so mi bili dati vse za omamo in pozabo, a Boga ne. Bila pa sem lačna Boga, tolažbe, vere.

Nekoč sem dobila moč, da sva z možem zbežala od obveznega vsakomesečnega izobraževanja o Marxu, Leninu ... in pribežala v Stično na srečanja za študente in izobražence. Tu se mi je odpiral svet molitve in duhovnih gibanj. Toda izpraznjena in nenasitna duša je hrepenela po več, po osebnem Bogu, po molitvi in srečanju z Njim.

Takrat mi je sin študent občasno ob koncu tedna prinesel tedenske delovne pole za dnevno branje vstic iz Svetega pisma. To so bile prve DMŽ za študente v Sloveniji na Mirju v Ljubljani. Začela sem brskati po Svetem pismu.

Fotografija ene prvih DMŽ z dne 21. maja 1995, Vipavski Križ

Tisto poletje sem bila s karizmatično prenovno na duhovnih vajah v Paray-Le-Monialu. Tam smo doživljali duhovno bližino. Na enem od srečanj sem dobila podobico z ranami patra Pija in v francoščini napisan duhovniški blagoslov iz 4 Mz 6,24-26 ob robu pa zapis *Capuccini*. Doma smo zapis razvozlali. Sveti Duh me je vodil k učiteljem in sogovornikom, bratom kapucinom v Vipavski Križ. Tam je brat Štefan z majhno skupino začel Šolo oblikovanja za voditelje DMŽ. Pogoj za to je bil, da si se prej vsaj dvakrat udeležil petnajstih srečanj DMŽ. Dobivali smo se vsak teden ali na štirinajst dni. Poudarek je bil na katehezah, molitvenih načinih in načinu življenja voditeljev. Ob vsakodnevnem branju Božje besede se mi je odpiral pogled v mojo notranjost, v odnos do Očeta, Sina, Svetega Duha, v odnos do bližnjih in oddaljenih. Na srečanjih se navadno udeležencev najbolj dotaknejo kateheze. V njih je p. Ignacio Larrañaga Božjo besedo prenesel v življenje iz različnih vidikov in potreb človeka. Tudi meni so se molitveni načini začeli počasi usediti v nov način odnosa do Boga. Drugače sem se začela zatekati k ljubečemu Očetu, ne kot prej k strogemu. Božji ljubezni sem lažje izročala svoje težave, svojo preteklost; začela sem odpuščati. Ko sem došla, da so te kateheze Božja beseda, prelita v življenje, sem iskala razlagalce Besede in se udeleževala rednih bibličnih srečanj, ki jih je v Kančevcih vodil sedanji škof Maksimilijan Matjaž. Že osmo leto sledim biblični šoli, ki me vedno bolj privlači in povezuje z Bogom. Lažje tudi sledim dogajanju v Katoliški Cerkvi.

Po dveh letih življenja v duhu Delavnic je naju z možem brat Štefan poslal v Ilirsko Bistrico na župnijo, češ da tam želijo več slišati o molitvi. Gospod dekan naju je začudeno gledal, pričakoval je namreč kapucine.

V strahu, brez izkušenj in globoke vere sva začela po maši pri svetem Petru v Ilirski Bistrici. Na najino začudenje so po maši ljudje kar obsedeli v klopeh. Ker niso imeli večje dvorane, sva začela s srečanjem za oltarjem z mikrofonom na njem. Nisem mogla verjeti, da se moj glas odbija od cerkvenih klopi. Tu je bilo toliko Svetega Duha, da sama sploh ne bi znala odgovarjati na globoka duhovna vprašanja. Na srečanju je bilo ljudi za velik avtobus, saj smo se za petnajsto srečanje s polnim odpeljali na Mirenski Grad.

Spomladi sva srečanje pri Svetem Petru ponovila, spet s polnim avtobusom udeležencev. Kot eden od udeležencev je bil z nama ves čas tudi tamkajšnji gospod dekan, ki je bil pravi blagoslov za naju in njegovo skupnost.

Začela so se popotovanja od župnije do župnije, vsako obdobje leta v nov kraj. Najprej po Primorskem: iz Ilirske Bistrice v Izolo, nato v Portorož, Sežano, Kozino, Pivko, Zagorje, Podnanos, Vipavski Križ, Hrenovice. Ljudje so se sami obveščali in prijavljali nove kraje.

Prvi obisk p. Ignacia v Sloveniji leta 1998

Z možem sva se osvobajala treme pred duhovniki. Vsa srečanja in dogajanja sva izročala v Božje roke. Duhovniki so bili zelo odprti za to delovanje.

Ob večerih sva doma brala besedila katehez, da sva razumela vsebino in preizkušala molitvene načine. Po poti na srečanja sva ves čas za vsakega udeležence po imenu molila. Molila sva tudi za pravilno vodenje Delavnic. Ob vračanju sva od veselja sproščeno prepevala, ker se je vse srečno izteklo. Srečna sva bila, da so tudi ljudje doživljali nove duhovne pomladi v svojih življenjih. Odpirali so svoja srca in pričevali, kako so hčere študentke potem sprejele krst, kako so se cerkveno poročili, čeprav je bil prej mož komunist, kako vstajajo eno uro prej, da lahko pred službo berejo Božjo besedo. Ob naključnih srečanjih po osmih letih so veselo pripovedovali, kako še vedno berejo Sveto pismo.

Na zadnjih duhovnih vajah v Ilirski Bistrici sem se srečala s štirimi udeleženci Delavnic, s katerimi smo skupaj rasli v veri. Takrat so mamice tožile, da imajo težave glede vere s svojo odraščajočo mladino. Tudi sama sem v stiski, ker v tem postnem času ne bom z udeleženci rasla v veri v Gospoda, ki je zame trpel

in še trpi. Gospod župnik, kjer naj bi imela srečanje DMŽ, je namreč ugotovil, da ljudi ta duhovnost ne zanima.

Kako malo se zavedamo, da je v vsaki Božji besedi Sveti Duh, kvas, ki stori, da iz različne moke, če se zrna, ki se dajo zmlati, zamesi testo, vzhaja v hlebec – skupino. To testo, če ga Sveti Duh deli, oblikuje nove župnijske skupine – tako tudi raste župnijsko občestvo. Tudi danes nas vernike Jezus Kristus, Božji sin sprašuje: Koliko hlebčkov imate? Dajte jim vi jesti! Vemo, da naš Gospod vedno rad blagoslavlja in deli duhovno hrano. Zaupajmo v nove binkošti.

Zelo sem hvaležna, da mi je bila dana pot vere tudi po Delavnicah molitve in življenja in da sem vero smela deliti tudi z drugimi.

Stanislava Knez

Od Ljubljane do Trsta

Letos mineva že osem let, odkar se nas je pet bratov kapucinov odpravilo na romanje v Kompostelo v Španiji. Slavna romarska pot, ki privlači ljudi z vsega sveta, se začne v francoskih Pirenejih in se zaključi v mestu Santiago de Compostela, ki se nahaja v severozahodni Španiji, vmes pa je 800 kilometrov poti, po hribih, kot tudi po ravninah. Romarji že stoletja poskušajo prehoditi to pot in se priporočiti svetemu Jakobu, prvemu Jezusovemu apostolu, ki je dal življenje za svojo vero v vstalega Kristusa. Njegovi posmrtni ostanki namreč počivajo v veličastni katedrali, ki se nahaja v tem mestu. Na to romanje me še danes vežejo lepi spomini in včasih v mislih podoživljam dogodke in se spominjam ljudi, s katerimi smo se srečevali na poti. Le teh je bilo ve-

dno veliko, na romanje pa se odpravljajo iz različnih motivov; od pristno verskih do povsem rekreativnih. Jakobova pot torej za marsikoga nima verskega pomena, čeprav je prvotno namenjena prav temu.

Letos, meseca februarja, pa sem imel priložnost nekako podoživeti to pot, čeprav je trajala »le« pet dni in ne cel mesec, kolikor nam je vzela pot po Španiji. Katoliška mladina se je odločila, da organizira peš romanje po Jakobovi poti iz Ljubljane do Trsta. Teh poti je v Sloveniji kar nekaj in Jakobčki, kot se imenujejo ti romarji, to dobro vedo. 16 romarjev se nas je 21. februarja odpravilo na pot. Seveda moram omeniti tudi Živo in Špelo, ki sta se odpravili z avtom, ter vsak dan poskrbeli, da smo imeli tople obroke, tako kosilo kot večerjo, ki nas je čakala ob zaključku dneva. Tako se ni bilo potrebno obremenjevati s tem, kaj bomo jedli in pili in nam je bilo s tega vidika kar nekako lažje. Kljub temu pa so bili naši nahrbtniki še vedno težki. Za pet dni dolgo pot je seveda potrebno vzeti kar nekaj opreme. Kot sem omenil, začeli smo pri cerkvi sv. Jakoba v Ljubljani, ki nam jo je p. Tomaž Mikuš odprl in na kratko predstavil. Sledila je prva kateheza. Rdeča nit mojih katehez teh dni je bil Bog. Razmišljali smo o Božji preprostosti, dobroti, njegovi večnosti in popolnosti. Morda se to sliši preveč splošno in suhoparno, vendar ni tako. Ko sem se pripravljal na kateheze, sem spoznal, da nam Bog skozi te svoje »lastnosti« lahko marsikaj pove. Seveda, ko jih pogledamo v luči Božje besede in raznih odlomkov, ki jih najdemo v Svetem pismu. Vidim, kako zelo bistveno je Sveto pismo za vse nas. Brez tega lahko »prodajamo« drugim samo neko svojo modrost, ki pa nima kakega bistvenega pomena. Po zaključku kateheze in romarskem blagoslovu pa smo se odpravili na dolgo pot, vsak s svojim namenom in prošnjami, ki jih je nosil v svojem srcu.

Pot nas je najprej vodila skozi Ljubljano, kjer sta nas opazila dva zakonca in takoj povabila, da se ustavimo pri njiju, kjer sta postregla kavo, čaj in kakšen priboljšek. Na koncu prijetnega druženja smo skupaj zmolili še angelovo češčenje, ker je bilo ravno okoli poldneva. Izvedeli smo tudi, da nismo prvi romarji, ki so se tam ustavili. Tako smo zapustili našo prestolnico in se odpravili naprej po ljubljanske barju. Cilj prvega dneva je bila Borovnica, ki sicer ni ob dobro označeni poti, vendar drugje nismo

Foto: Katoliška mladina

dobili prenočišča za tako veliko skupino. Tam nas je v župnišču župnik prijazno sprejel in nam namenil dva prostora za spanje. Tako smo zaključili dan z večerjo, molitvijo večernic in sveto mašo. Utrujeni, a zadovoljni, da je en kos poti za nami.

Naslednji dan smo začeli z dobrim zajtrkom, molitvijo hvalnic (s pomočjo telefonov in spletne strani Hozana) in katehezo v cerkvi. Če smo prvi dan hodili po ravnini, nas je sedaj čakal prvi klanec in sicer kar konkreten. A smo bili nagrajeni, saj smo potem kar del poti hodili po (večinoma) ravnem predelu skozi gozd in se proti koncu začeli spuščati proti Planini pri Rakeku. Tam smo se nastanili v Centru Mariapoli Spes, kjer smo lahko spali v svojih posteljah. Tega smo bili seveda zelo veseli, za dodatno veselje pa je poskrbel tudi namizni nogomet in kitara. Pa tudi tamkajšnji župnik je pri sveti maši, kateri smo se pridružili, našo skupino še posebej pozdravil. Sam pa sem se razveselil svojega rojaka iz vasi pod Stolom, ki večkrat pride tja v pomoč.

Da so spremenljivi vremenski pogoji del romanja, pa nam je potrdil tretji dan. Večino dneva je bilo vetrovno in deževno, na začetku pa nas je čakal še vzpon na hrib nad Planino. Preznojeni in mokri smo se pri cerkvi na vrhu hriba razveselili (predvsem moški del romarjev) steklenice žganja, ki je bila za romarje pripravljena pred cerkvijo v omarici. Preventiva pač, po pameti seveda. Dan je bil hladen in deževen, pot nas je vodila naprej preko Predjame, kjer smo od daleč videli slavni predjamski grad, do Ubeljskega, kjer nas je župnik prijazno sprejel ter nam odprl vrata župnišča. Bila je že kar krepka tema, mi vsi čisto premočeni a zadovoljni. To smo potrdili tudi s prepevanjem po večerji.

Četrty dan je bil verjetno za marsikoga od nas najbolj zahteven, saj smo se spustili v Vipavsko dolino in nadaljevali pot naprej proti Krasu do vasi Dutovlje.

Meni je bil nek poseben čar hoditi po kraški pokrajini, ki jo sicer slabo poznam. Od kakšnega gledanja narave okoli sebe sicer ni bilo dosti, saj nas je tudi sedaj ujela noč in je bilo potrebno prižgati svetilke. Tudi tukaj smo doživeli gostoljubnost župnika, ki si je potem še vzel čas in nam razkazal cerkev. V njej smo v nedeljo zjutraj obhajali sveto mašo. Evangelij druge postne nedelje je bil ravno pravi, saj govori o tem, kako je Jezus svoje učence peljal na samo, na goro in se pred njimi spremenil. Mislim, da je romanje neki odmik »na goro«, stran od vsakdanjega življenja, da bi se potem iz tega vrnili vsaj malo »spremenjeni«.

Zadnji dan pa potem še malo vzpona in spust proti Trstu, proti morju. Lep pogled na morje, ki se zdi tako brezmejno, tako kot naš Bog, ki nas je, verjamemo, spremljal na tej poti.

Dva izmed nas sta bila tudi dovolj pogumna, da sta poizkusila, kakšno temperaturo ima voda. Bravo! Jaz bom rajši počakal še nekaj mesecev. Pri cerkvi sv. Jakoba pa se je naša pot še uradno zaključila. Sklepna molitev in fotografiranje, potem pa na avtobus, ki nas je odpeljal do Ljubljane. Utrujene, a srečne.

Mislim, da smo se iz romanja vsi vrnili veseli. Lepo je tudi videti, kako skupna pot poveže ljudi in se odprejo marsikatero teme in vprašanja. Meni bo ostalo veliko lepih spominov: sama pot, medsebojni pogovori, molitev, sveta maša... Da ne omenjam gostoljubja ljudi, ki smo jih srečali ob poti. Poleg teh, ki sem jih omenil, je potem še gospod, ki nam je odprl vrata svojega čebelnjaka, da se malo pogrejem, do drugega, ki je slišal za nas na radiu Ognjišče in nas povabil v svojo vinsko klet, do drugih, ki so nam pokazali kje je prava pot...

Pot je sicer zelo dobro označena in urejena, za to gre zahvala tistim, ki za to skrbijo. Hvala dobremu Bogu, ki nas je povabil na to »avanturo« in nas spremljal s svojo tiho navzočnostjo. Da bi le znali živeti iz teh milosti, ki smo jih prejeli.

br. Jurij Slamnik

Foto: Katoliška mladina

Drage bralke in bralci naše revije *Frančiskov prijatelj*, kakor ste že opazili, da je tema na tej strani povezana z molitvijo. V *Molitveni navezi* s temi članki spodbujamo, poživljamo našo obljubo, da bomo redno molili za *Dobre družine in duhovne poklice*. Naša molitev naj bo kot luč v temni noči krize sodobne družine in duhovnih poklicev. Gospod sam nas spodbuja: »Prosíte in vam bo dano! Iščíte in boste našli! Trkajte in se vam bo odprlo! (Mt 7,7).

Današnja zgodba je iz davnih časov, pred mnogimi stoletji in vendar zelo aktualna. Naše molitve mora spremljati trdna vera. Zgodba je iz življenja sv. Benedikta in njegove sestre Sholastike. Dogodek je zapisal sv. Gregor Veliki (ok. 540-604), benediktinski opat, ki je 590 postal papež in vodil Cerkev v času langobardskih vpadov, s spisi zelo vplival v srednjem veku.

Iz Pogovorov sv. Gregorja Velikega, papeža (2. knj., 33), *Več je zmogla, ker je več ljubila*

Sholastika, sestra dvojčica svetega Benedikta, se je že v otroški dobi posvetila Gospodu. K bratu je prihajala na obisk vsako leto enkrat. Božji mož ji je prihajal naproti ne daleč od samostanskih vrat do bližnjega samostanskega posestva. Tako je bilo tudi tistega dne. Sholastika je prišla do posestva, brat pa ji je prišel naproti v spremstvu nekaterih učencev. Ves dan so preživeli v slavljenju Boga in v svetih pogovorih, in ko se je zmrčilo, so skupaj večerjali. Ker so se sveti pogovori zavlekli v pozen čas, je Benediktova sestra zaprosila: »Prosim te, ne zapusti me nocoj, do jutra se pogovarjajva o veselju nebeškega življenja.« On pa je

Sv. Sholastika in sv. Benedikt

odgovoril: »Kaj govoriš, sestra? Ne morem ostati zunaj celice.«

Ko je Sholastika slišala bratovo odločno besedo, je sklenila roke in jih položila na mizo. Naslonila se je z glavo nanje in molila k vsemogočnemu Gospodu. Ko je dvignila glavo, pa se je razdivjala nevihta z bliskanjem, grmenjem in nalivom, da se niso mogli ne častitljivi Benedikt in ne njegovi spremljevalci ganiti iz prostora, kjer so sedeli.

Sveti mož pa se je užalostil in začel tarnati: »Vsemogočni Bog ti odpusti, sestra; kaj si mi storila!« Ona pa mu je odvrnila: »Vidiš, prosila sem tebe, pa me nisi poslušal. Zato sem prosila Boga in on me je slišal. Sedaj le pojdi, če moreš; pusti me in se vrni v samostan.« Tako je Benedikt, ki ni bil voljan

ostati, ostal mimo svoje volje. Prebedeli so vso noč in se drug ob drugem hranili s svetimi pogovori o duhovnem življenju. Nič čudnega ni, da je Sholastika dosegla več kot brat. Njeno ravnanje je bilo v skladu z Janezovimi besedami: Bog je ljubezen. Več je zmogla, ker je več ljubila.

A glej! Čez tri dni je bil božji mož v celici. Ko je dvignil oči v nebo, je videl dušo svoje sestre, ki je zapuščala telo in se v podobi golobice dvigala proti nebeškim dvorom. Razveselil se je tolike sestrine slave in se zahvalil vsemogočnemu Bogu s pesmimi in hvalnicami. Poslal je brate, da so njeno telo prinesli v samostan in ga položili v grob, ki ga je pripravil zase. In uresničile so se besede, po katerih niti grob ne more ločiti teles, katerih srca so bila vedno eno v Gospodu.

br. Placid Prša

Monte Cassino

Se želite pridružiti Molitveni navezi za dobre družine in duhovne poklice? Preprosto. Pišite na sedež province: **Slovenska kapucinska provinca**, Mekinčeva 3, 1000 Ljubljana; na elektronski naslov: **kapucini.provincialat@rkc.si** ali pa na spletni strani: **www.kapucini.si/poslanstvo/molitvena-naveza-za-dobre-druzine-in-duhovne-poklice/** najdete obrazec za vpis in ga izpolnite.

Brat Branko Lipša

Brat Branko se je mami Mariji rodil 5. januarja 1969 v Varaždinu na Hrvaškem. Otroštvo pa preživel nedaleč proč, v Petrijancu. V rojstnem mestu je leta 1983 pričel kandidaturo pri bratih kapucinih in hkrati obiskoval srednjo šolo. Konec avgusta 1987 je vstopil noviciat, a ga je moral na Brezmadežno za leto dni prekiniti zaradi služenja vojaškega roka. Prve zaobljube je imel 17. septembra 1989, nakar je po študiju uspešno diplomiral na teološki fakulteti v Zagrebu. Na sv. Frančiška, 4. oktobra 1993, je v Zagrebu izpovedal večne zaobljube, čez leto dni je sledilo diakonsko posvečenje. 25. junija 1995 je postal duhovnik. Po posvečenju je leto pastoralne prakse zopet preživel v Varaždinu, po njej pa od 1997 do 2005 tam postal magister dijakov semeniščnikov. V tem času je dve leti tudi poučeval verouk na eni izmed varaždinskih osnovnih šol. Po desetletju duhovništva je postal gvardijan v Osijeku, 2008 pa župnik v tej naši župniji. V Osijeku je opravljal tudi službo zaporniškega duhovnika, občasno pa tudi spovednika redovnicam. Po treh letih se je Branko spet selil, tokrat v Zagreb, v naš samostan sv. Mihaela na Dubravo. Tam je bil tako župnik, kot tudi magister ponovincev. Službo vzgojitelja je opravljal tri leta, službo župnika pa vse do leta 2021, ko je bil premeščen v bližnji samostan sv. Leopolda Mandića za gvardijana in župnika, kar je bila njegova tako življenjska kot pastoralna zadnja postaja. Večkrat je bil član vodstva province, duhovni asistent OFS, ob smrti pa se mu je iztekal že drugi mandat dekana Remetinske dekanije. Po kratki, a težki bolezni je 3. novembra 2023 srečal sestro smrt v bolnišnici v Zagrebu. Čez štiri dni so ga položili v kapucinsko grobnico na pokopališču Miroševac v Zagrebu.

Pogrebno sveto mašo v župnijski cerkvi sv. Leopolda v Zagrebu je vodil zagrebški pomožni škof dr. Ivan Šaško, ob njem sta bila, kapucin, krški škof dr. Ivica Petanjak in sisaški škof dr. Vlado Košić, ob številnih duhovnikih, bratih in vernikih. Avtobus slednjih je prispel tudi iz Petrijanca, kraja njegovega otroštva. Škof Saško je najprej razmišljal o zgodnji smrti priljubljenega duhovnika, izpostavil njegovo pričevanje o Božji Veličini, Ljubezni... »Njegov blagi nasmešek« »njegovo prepričanje, ki zaustavlja ugovore, ki zmanjšuje grenkobo in razočaranja, ki jemlje moč polemiki: »Bog je ljubezen!«« Zahvalil se mu je za vse dobro, kar je v svojem življenju storil, da je v svoji človeški in redovniški preprostosti in majhnosti pokazal, da je Bog velik in da je Bog ljubezen.

To je pričeval vsak dan in vsakomur. Provincial brat Anto Barišič je v pogrebem govoru izrazil upanje, da po težki, trimesečni bolniški kalvariji, smrtni agoniji vse do smrti, končno počiva v Božjem naročju. Brata Branka je, v njunem skupnem bratskem življenju, doživel kot človeka, ki ljubi svoje delo, ne glede, za kakšno redovniško ali cerkveno delo je šlo. A zdi se mu, da je najraje bil župnik. Na vseh krajih je to zahtevno župniško službo izvrševal s predanim srcem, čeprav ni bilo lahko uskladiti zahtev na eni strani redovniškega, na drugi pa pastoralnega življenja in skupnosti, ki ji je pripadal. Brat Anto verjame, da je del te

ljubezni do redovništva in župnijskega življenja prenesel tudi na mlajše brate njihove provinc, »ki morajo nadaljevati, kjer si se ti ustaviš.«

V številnih izrazih sožalja, so vsi, od cerkvenih do civilnih veljakov in preprostih ljudi izražali hvaležnost za dar predanega življenja, redovništva in duhovništva pokojnega brata Branka in številne druge darove, ki so jih po njem prejeli; za njegovo gorečnost, zavzetost, kot tudi za njegov vedri duh odprtosti, sodelovanja, blagosti in občutljivosti za potrebe bližnjih. Frančiškanski provincial se je zahvalil tudi za njegov gostoljuben sprejem hrvaških frančiškanskih bogoslovcev, ki so morali zapustiti njihov, v potresu poškodovani samostan, in našli nov začasen dom v našem samostanu. Klarise iz Požege so pričevale o njegovi tako duhovni, kot tudi materialni skrbi zanje. Najprej je imel zanje duhovne vaje, nato pa jim pripeljal še poln kombi živih, ter jih še več let redno obiskoval in duhovno oskrboval. Podobno pričujejo tudi druge sestre redovnice, da je bil človek veselja, miru, razumevanja v vseh priložnostih in spodbujanja k dobremu. Župljani sv. Mihaela pa so poudarili njegovo prizadevnost za gradnjo skupnosti, modrost, pristopnost, skromnost ...

Naj se dobri, skromni brat spočije v Bogu, kjer naj prosi za svoje brate in župljane. Mi pa naj sledimo njegovim zgledom na poti k in v »Ljubezni«!

br. Gregor Rehar

Človek v objemu ljubečega Boga

Človek, ljubljeni otrok Boga. Od vedno in za vedno. Otrok, katerega prednik je z grehom zapravil raj in neposredno prijateljsko vez s svojim Stvarnikom. In vse čudovito, vse lepo in neomadeževano se je spremenilo. Na videz ni več sija sonca, ki ne zaide, ni več ljubezni, ki ne mine, ni prijateljstva, ki se ne bi zlomilo ob preizkušnjah.

Resnica je drugačna. Moj ljubljeni Oče ni obupal in ne obupuje nad menoj in nami. Svojega Sina je poslal v to solzno dolino, da bi meni, človeku, pokazal, kako sem Zanj dragocen. Kljub vsemu dragocen, ne glede na vse, kar se je zgodilo ...

Nič od tega lepega ni torej minilo, nič ni prešlo in nič ni ugasnilo. Sonce sije, ljubezen živi in se razliva, prijateljstvo z Bogom je živo. Pa vendar vsega tega ne morem videti, močno občutiti in živo doživeti. Ostaja prikrito in ovito v tančico skrivnosti, ki jo Bog le na trenutke dovoli odstreti. Da okusimo ... kako bo nekoč ... v večnosti ... kjer ni bolečine, ni strahu in ni več smrti ... kjer je vse dobro, kjer je vse prav, kjer je vse ljubezen ...

Čutim svet, na začetku čisto majhen v moji materi, kjer po Njegovem načrtu vzklije moj začetek in v kateri rastem in postajam majhen človek. Tesno mi je, a sem varen ...

Gledam v svet vse od rojstva, ki je moji materi povzročilo telesno bolečino. A vendar, ko se je zazrla v moje oči, je njeno BOLEČINO LJUBEZEN spremenila v radosten MIR.

Rastem ob bolečini, ko se kot živahen otrok postavljam na noge in se učim hoditi in tolikokrat padem in me boli. Pa vendar grem znova na to pot, ker bolečino sprejemam kot del poti.

Boli me, ko se oddaljujem od mojega centra veselja, moje mame, ki odide v službo, jaz pa ostajam sam brez njenega objema in toplega mleka, s katerim me je hranila.

Boli me, ko tekam naokrog in padam, ker moje misli prehitvevajo moje drobno telo, ki jim ne uspe slediti.

Boli me, ko se počutim sam, čeprav obkrožen z drugimi malčki v skupini v vrtcu.

Boli me, ko stopam v šolo in mi ne gre najbolje. Rad bi se še igral malo po svoje in ne bi še tako resno zakorakal v svet učenosti s težko torbo na rami.

Boli me, ko se počutim drugačen od sošolcev, ker nimam tako lepih oblek, čevljev, torbe, zvezkov in barvic.

Boli me, ker moja starša popoldne ne gresta z menoj na sprehod in se ne igrata z menoj. Delati morata, da zaslužita za preživetje družine, ali pa zidata hišo, naš bodoči dom.

Boli me, ker se ne morem vpisati na srednjo šolo, ki sem si jo izbral, ker sem bil premalo zavzet pri učenju in imam premalo točk.

Boli me, ker je moje telo zraslo in tako hitro postalo podobno odraslemu, v njem pa je moja duša še kot otrok.

Boli me, ker me nihče ne razume.

Boli me, ker je me je strah, da ne bom zmoget ... Bolan sem in spet žalosten.

Bojim se, ker se ne čutim kos vsemu, kar življenje zahteva od mene.

Strah me je, saj sem še mlad in že postavljen pred novo življenje, ki klije v nama. Starša bova. Strah me je, ali bom znal in zmoget skrbeti za malega otroka, mu stati ob strani, mu dati vse, kar potrebuje, varnost in zavetje....

Še sam bi se stisnil kot otrok v naročje moje matere, pa sem že postal oče ali mama, ki jemlje v naročje svojega otroka.

Boli me, ko zboli moja mama, bojim se zanjo in jočem, ko se za vedno poslavljam od nje.

Boli me, ko moji odraščajoči otroci nočejo slišati Zate. Jočem in trpim, ko krenejo po napačnih poteh.

Boli me, ko se oziram nazaj in vidim tisoče reči, ki bi jih moral narediti drugače... Boli me in strah me je, ko z grozo zrem smrtni boleznii v oči.

In vendar čutim, čutim LJUBEZEN, s katero me moja starša negujeta in spremljata. Čutim dotik prijateljstva in sprejetost. Čutim neskončno moč in blagoslov, ko se odločim sprejeti novo življenje. Čutim tolažbo v veliki stiski, ko umirajo moji bolniki, ko umirajo tisti, ki jih imam rad. Čutim moč, da primem svojega otroka za roko in mu pomagam vstati v novo življenje.

In vse to zaradi TEBE

»Da, otrok moj. Nikoli nisi bil sam. Na vsakem koraku sem te objemal, in ko ti je bilo najbolj hudo, sem te nosil v svojem naročju. Vedno sem bil ob tebi, ko si se počutil sam, ko te je bolelo in si jokal. Želel sem si, da bi se ustavil v svoji bolečini, zajel sapo in zadihal, da bi odprl oči svojega srca in bi me lahko v duhu videl. Koliko lažje bi ti bilo hoditi skozi življenje.

Vem, kako te je bolelo, kako te boli, poznam tvoje bolečine. In zaradi tega sem še bolj s teboj.

Pridi zdaj, otrok moj, zberi in s pogledom objemi vse svoje bolečine in žalosti, ki si jih doslej nosil sam. Pomagal ti bom in skupaj jih bova ovila z ljubeznijo in potem jih lahko kot tvoj veliki dar izročiš Meni. Žrtev in bolečina, ki jo pretrpiš z ljubeznijo, se spremni v dar. Ta dar izroči meni in tvoje srce bo napolnil mir. Svoboden in srečen boš šel nazaj v svet pričevat o moji ljubezni in dobroti. Pričevat o ljubezni mojega Sina Jezusa, ki je s svojim trpljenjem odrešil tebe in vse ljudi.

Otrok, moj rad te imam in neskončno si dragocen Zame. Nikoli ne izgubi upanja in zaupanja. Vedno bom s teboj.«

*Branka Ožek,
Voditeljica Delavnic molitve in življenja*

brat
francišek
https://www.franciskani.si/?page_id=383

Med nami že od oktobra roma oljenka miru, pogledjte, kdaj bo prišla v vaš kraj. Minuli mesec je svoje romanje po Sloveniji pričela tudi ikona Kraljice Frančiškove družine. Jeseni je v pripravi romanje v Assisi za vse brate in sestre iz Frančiških redov. Morda bi lahko šli poleg tudi vi?

Preverite, kako je bilo na tradicionalnem srečanju ob jaslicah v Gorici in Novi Gorici.

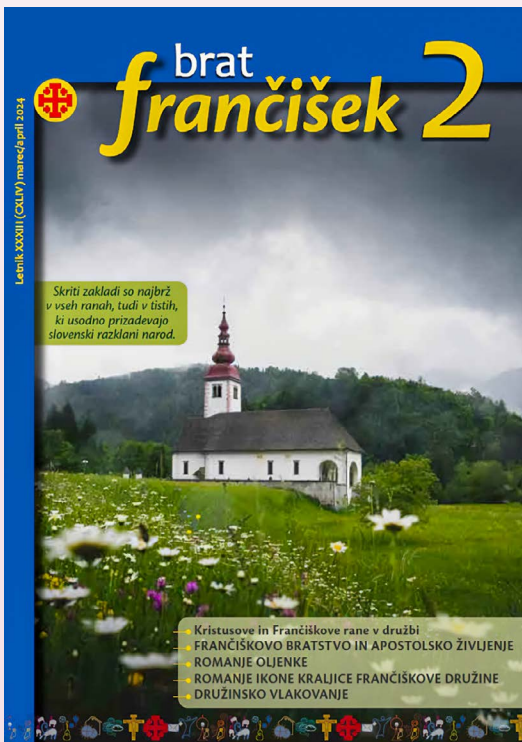
Ne spreglejte tudi zanimivega potopisa z družinskega »vlakovanja«.

Na bližnjem vzhodu je napeto že zelo dolgo in še vedno odmeva klic in spodbuda po miru. Podprimo jih z molitvijo!

Pozabljene spretnosti nam pokažejo, kako vzgojiti sadike za spomladansko sajenje.

Vsem bralcem in bralkam želim poglobljeno postno pripravo na velikonočne praznike!

Janez Papa

Sveti postni čas je vsako leto priložnost za osebno spreobrnjenje in odločitev za bolj poglobljen odnos z Bogom. Spomin na Jezusovo trpljenje in smrt nam obuja zavest naših lastnih ran, v letošnjem letu, ko se spominjamo 800-letnice vtisnjenja ran sv. Frančišku pa so vsakršne rane še bolj pomenljive.

V rubriki Frančiškova duhovnost lahko preberete razmišljanje Romane Bider OFS o ranah v družbi, ki so močno zaznamovale našo slovensko zgodovino.

Naša evangelizacija nam prinaša novo katehezo, tokrat je pred nami razmišljanje o bratstvu in apostolskem življenju, ki ga je pripravil kapucin br. Stane Bešter.

MED NAMI
Duh Assisija in Brezmadežna
<http://minoriti.rkc.si/ponudba/revija-med-nami>

Tema prve letošnje številke revije Med nami je pokorščina, kot drugi izmed evangelijskih svetov.

V uvodniku nas p. Janez Šamperl popelje v razmišljanje o tem, kako razumevanje te vrednote odzame negativni predznak, ki ji ga zarisuje današnji čas.

Tudi zvesti sodelavec revije, izmirski škof in minoritski brat p. Martin Kmetec odstira svoj pogled na pokorščino, ki nikakor ni ponižujoče uboganje, ampak zavestna odločitev za odgovor na Božje povabilo.

Ker je v letošnjem letu tudi obletnica vti-
snjenja ran svetemu Frančišku, je p. Igor Sal-
mič sestavil prvi del od štirih razmišljanj o tem
čudovitem znamenju Jezusove ljubezni do
majhnega redovnika sv. Frančiška Asiškega.

Da smo kristjani pričevalci pokorščine
Bogu, nas uči papež Frančišek, Tomaž Celarc
pa v rubriki Svetopisemske ikone lepo izpelje
lok pokorščine od Abrahama do Jezusa, ki sta
v popolnem zaupanju v Božjo voljo pokazala,
da je mogoče v predanosti Bogu ljubiti in
zaupati do konca.

Sestre klarise so z veseljem prispevale svoj
vidik, saj o tej temi ni težko govoriti nekemu,
ki jo živi.

Generalni minister patrov minoritov
p. Carlo Trovarelli, po mamini strani s slo-
venskimi predniki, v pogovoru pravi, da je
zanje pokorščina teološka in bivanjska drža.

Teološka zato, ker z njo priznamo, da je Bog
Oče stvarnik, ki drži v rokah vse ustvarjeno,
bivanjska pa zato, ker se začne s priznavanjem
resnice drugega.

V rubriki Brezmadežna poljski minorit p.
Piotr razgrinja svoje »sobivanje« z Marijo in
razlaga, kakšna je bila njegova pot do razume-
vanja Marijine vloge v zgodovini odrešenja.

Frančiškov svetni red je pripravil srečanja
svetov v vseh treh slovenskih regijah – pri-
morski, ljubljanski in štajerski istočasno.
S pomočjo digitalne tehnologije je bilo to
mogoče. Brate in sestre je nagovoril p. Milan
Holc, nato pa so v svojem okolju nadaljevali
srečanje ločeno.

Oglasil se je minoritski misijonar v Kaza-
hstanu p. Miha Majetič in obširno predstavil
misijonsko delo v tej daljni deželi.

Lansko romanje v Assisi še odmeva, osve-
žila ga je družina Vrtačnik, v postnem času
pa je tudi primerna objava postaj križevega
pota,, ki so ga prehodili romarji od Assisija
do kraja Carceri.

Letošnje evropsko srečanje mladih je
razgibalo slovenske kristjane. Prinašamo
pričevanje dveh gostiteljic mladih romarjev.

Obvestila so vredna branja, saj ponujajo
veliko duhovnih vsebin – romanja, duhovne
vaje ...

Doroteja Emeršič

Pričetek leta »prejema stigem«

V petek, 5. januarja 2024, je na La Verni potekala otvoritvena slovesnost osemstoletnice Frančiškovega prejema stigem. Na njej so bili vsi vrhovni predstojniki Frančiških redov, kot tudi s. Frances Marie Duncan, predsednica Mednarodne frančiškove konference redovnikov in redovnic tretjega reda, pa tudi številni bratje, sestre ter laiki frančiškove družine. Celotna slovesnost je bila prenašana tudi na svetovnem spletu: www.centenarifrancescani.org Klik na ta spletni naslov nas ponese na osrednje spletno mesto praznovanja naših skupnih frančiškovskih obletnic. Video prispevek celodnevne bogatega praznovanja pa si lahko pogledate tukaj: Pretakanje: https://www.youtube.com/live/oO-9pziU4i7Y?si=CQIB-a_W1F8OaDBn, fotografije pa tukaj: Flickr: <https://flic.kr/s/aHBqjBasRq>

Nov logotip za letošnjo osemstoletnico prejema stigem 1224-2024

LA VERNA 800

1224-2024 Osemsto let od stigem svetega Frančiška

»Stigmata« je povabilo k razmisleku o duhovni poti zadnjih let našega serafskega Očeta in k »obnovitvi naše pripadnosti evangeliju križa« blizu tistega kamna, kjer je sveti Frančišek prejel stigme. Ob koncu praznovanja so vsi navzoči prejeli kopije »chartule« (originalni zapis Frančiškovega blagoslova bratu Leonu), dragocene zapuščine iz Frančiškove izkušnje na La Verni. Tako kot brata Leona, tudi nas blagoslavlja Frančišek („Benedicat tibi Dominus et custodiat te“).

Dva naša brata postala častitljiva Božja služabnika

Iz Vatikana je 24. januarja prišla vest, da so dvema našima svetniškima bratoma priznane junaške kre-

posti in sta tako postala častitljiva Božja služabnika. Škof Janez Cyril Zorhabian (1881 -1972), je bil član armenske manjšine v Turčiji, nad katero je ta država v času njegovega življenja izvršila genocid. Tudi njegova družina je bila pomorjena. Slednjemu se je br. Cyril sicer izognil, saj je bil poklican v Istanbul. Ves čas je na vse načine skušal pomagati svojemu ljudstvu v koncentracijskih taboriščih. Turki so ga kasneje zaprli, mučili in obsodili na smrt zaradi maševanja. Smrtna kazen je bila kasneje spremenjena v izgnanstvo. Po trinajstih letih v Grčiji, je postal patriarhalni vikar v Siriji. Po drugi svetovni vojni je bil zopet zaprt in dobil prepoved vrnitve v Turčijo.

Tedaj je odšel v Rim in redno obiskoval armenske skupnosti po Evropi. Njegov postopek je bil poln ovinkov. Lažje je potekal postopek italijanskega vojnega veterana, našega brata, Gianfranca Marie, saj so si zanj prizadevali tudi njegovi sardinski grenadirji, ki jim je pripadal. Kljub temu, da je služil kot vojak in poveljnik v času svetovne vojne, si je vedno prizadeval za pravičnost, pozornost in sočutje do drugih. Tudi, ko je služil v Sloveniji in Rusiji, je svoje vojake odvrčal od maščevanje partizanom in nasilja, povračilnih ukrepov nad prebivalstvom, ter jim s tem rešil življenja, tudi mnogim Judom. Po končani vojaški karieri je postal brat kapucin, zagnano je obnovil samostan v Orvietu in vedno bil na razpolago ljudem.

Srečanje animatorjev JPIC

Od 30. januarja do 2. februarja 2024 so se animatorji Sveta za pravičnost, mir in integriteto stvarstva

(JPIC) z vseh konferenc reda sestali v Frascatiju v Italiji, da bi razmislili, ocenili in načrtovali animacijo tega Sveta. Pri tem jim je pomagal minorit, br. Michael Lasky. Spoznavali so tudi nov priročnik JPIC, ki je v stopnji zadnjih preverjanj in popravkov. Naslednji dan so prek poročil spoznali izvedene projekte. Ponekod je delovanje dobro organizirano, drugod je še v povojih. Potrebno se je truditi k večjemu ozaveščanju, da je to resnični del naše karizme in duhovnosti. Tretji dan so pripravili povzetek in nekatere predloge, ki bodo predstavljeni na naslednjem generalnem kapitlju. Nekateri predlogi pa so bili predstavljeni že sedanjemu vodstvu Reda.

Vsakdanje delo naših ameriških novincev v noviciatu v Santa Ynezu v Kaliforniji

Ryan Realbulto

18. januarja so bili na poti iz adoracije domov brutalno napadeni štirje mladi člani Cap Corps (kapucinskih sil) iz Washingtona. V bolnišnici je strelnim ranam podlegel 23 letni Ryan, ki je pri bratih kapucinih in drugod redno pomagal, kjer je mogel: stregel revežem v javni kuhinji, delal na dvorišču v rejniškem domu, prebarval kapelo v materinskem domu, pomagal srednješolcem. »Nikomur ni hotel škodovati in imel je nalezljiv smeh«, je novinarjem povedala njegova mati. Cap Corps je naš celoletni

katoliški prostovoljni program za mlade po koncu študija, da živijo v skupnosti, hkrati pa služijo tistim, ki jih potrebujejo. Cap Corps je osredotočen na štiri stebre: skupnost, služenje, preprostost in molitev. Organizacija je bila ustanovljena je bila pred 30 leti in v teh letih je skozi njo šlo 250 mladih, ki so služili v več mestih v ZDA, pa tudi v Portoriku in Papui Novi Gvineji. Pri tem jih spremljajo naši bratje. Več lahko izveste na <https://www.capcorps.org/about-us>.

Gaza

Franciscan International z veliko zaskrbljenostjo spremlja pogajanja v varnostnem svetu o sprejemu resolucije, ki poziva k prenehanju sovražnosti v Gazi. Glasovanje o njej je bilo že večkrat preloženo, besedilo pa oslabiljeno. Glede na težke in neznosne razmere v Gazi ne sme več prihajati do zamud. Decembrsko glasovanje Generalne skupščine je pokazalo veliko soglasje držav članic OZN, ki pozivajo k prekinitvi ognja in nakazuje tudi veliko podporo tej resoluciji.

Ponovno pozivajo k takojšnji prekinitvi ognja, neomejenemu dostopu do humanitarne pomoči, izpustitvi vseh ujetih nedolžnih civilistov in neodvisni preiskavi domnevnih grozodejstev, da bi storilci odgovarjali za svoja dejanja. Vojna pa se nemoteno odvija naprej, z vsemi apokaliptičnimi humanitarnimi razmerami in nenehnimi kršitvami človekovih pravic v Gazi, kar so neodvisni strokovnjaki OZN označili kot »genocid v nastajanju.« Sredi decembra so izraelski ostrostrelci namenoma ubili dve palestinski ženski,

mater in hčerko, ki sta iskali zatočišče v župniji Svete Družine v Gazi, češ, da sta obveščevalki Hamasa, kar je več palestinskih virov, tudi latinski patriarh, odločno zanikalo. Istega dne je tankovski izstrellek uničil generator in s tem vir energije za respiratorje, ki so nujno potrebni za preživetje nekaterih izmed 54 invalidov v kompleksu. Palestinske zdravstvene ustanove in kulturne znamenitosti so bile večkrat tarče, kar je v nasprotju z mednarodnim pravom. Med mrtvimi je tudi vsaj 135 uslužbencev OZN in 68 novinarjev. Vkar komisariata Svete dežele br. Ibrahim Faltas OFM je jasen: »Nedolžne žrtve te vojne si ne zaslužijo pekla na zemlji, ki ga živijo.« Znotraj sedeža ZN v New Yorku je plošča s citatom Daga Hammarskjölda, ki bralca opominja, da »Združeni narodi niso bili ustvarjeni, da bi nas pripeljali v nebesa, ampak zato, da bi nas rešili pekla«. V Gazi mednarodna skupnost še zdaleč ne izpolnjuje te najosnovnejše naloge. Po objavi je Varnostni svet ZN končno sprejel resolucijo, ki poziva k „takojšnji, varni in neovirani dostavi humanitarne pomoči v velikem obsegu, neposredno palestinskemu civilnemu prebivalstvu po vsej Gazi“. FI je še vedno zaskrbljena, da glede na težke razmere v Gazi ta odločitev ne ustreza resnosti trenutka in izrecno ne poziva k trajni prekinitvi sovražnosti.

Oskrba migrantov

Mednarodni dan migrantov (18. december), teh je pravzaprav skoraj 4 % svetovnega prebivalstva, je priložnost, da osvetlimo izzive, s katerimi se soočajo ljudje na poti. Njihovo število še narašča, zaradi negotovosti, revščine in podnebnih sprememb. Zagotavljanje človekovih pravic zanje pa še vedno zaostaja. Zapiranje meja in omejevanje priseljevanja ter kriminalizacija migrantov jih potiskajo v območje kršitve njihovih človekovih pravic, pa tudi v lovke kriminalnih združb, ki jih tihotapijo prek meja. Obenem pa pogosto postanejo žrtve slednjih (spolno nasilje, izsiljevanje, uboju). Leta 2018 ustanovljena Frančiškanska mreža za migrante (FNM) si prizadeva

oblikovati koridor za humanitarno pomoč po vsej Ameriki. Člani mreže delujejo neposredno na terenu z zagotavljanjem osnovnih storitev, kot so začasna nastanitev in hrana, hkrati pa si prek FI prizadevajo za spoštovanje pravic migrantov v OZN.

Med drugim so vzpostavili zatočišča v bližini mejnih prehodov, kar ohranja tudi bistveno vlogo pri ohranjanju varnosti in dostojanstva ljudi, ki se selijo v Kolumbiji, Srednji Ameriki, Mehiki in Združenih državah. Tam migrante sprejmejo, oskrbijo in jim nudijo psihološko podporo ter vse potrebne informacije. Obveščeni so tudi o svojih pravicah in prejmejo pravne nasvete. Posebej pozorni so na migrante iz ranljivih skupin. So zagovorniki pravic migrantov. Pri naših bratih in sestrah dobijo tudi duhovno oporo. Težave z zatočiščem povzročajo državne in nedržavne ustanove ter pomanjkanje denarja. Kljub vsemu so gostitelji veseli, ko jih migranti zapuščajo z novim upanjem v očeh.

COP28: Na kaj bomo pozorni?

Na decembrski Konferenci OZN (COP28) o podnebu so Dubai zasedli svetovni voditelji in drugi delegati. Med njimi najdemo verske voditelje, pa vse do korporativnih lobistov. Zato se FI poraja več pomislekov. Izvajanje zavez iz prejšnjih konferenc nam gre zelo slabo od rok. K nujnosti vztrajanja pri njih dokazujejo tudi žal večkrat prezrta pesimistična znanstvena poročila. COP27 v Egiptu je zaznamovala »eksplozija korporativnih lobistov«, hkrati pa so tamkajšnje oblasti omejevale civilno družbo in jim grozile z možnostjo prepovedi razpravljanja o kritičnih glasovih. Tudi COP28 se postavlja v dvom, saj je bil predsednik konference izvršni direktor naftarja v državni lasti. Pogajanja o opustitvi fosilnih vodi direktor podjetja, ki želi to konferenco izkoristi za spodbujanje novih poslov z nafto. Tudi tu je bilo aktualno vprašanje svobode govora nasprotnikov fosilnih goriv. FI je pozorno spremljal naslednje dogodke na COP28: pregled globalnega stanja (GTS), odločitev o postopnem opuščanju fosilnih goriv, sklad za izgube in škodo. Seveda pa so bili navzoči tudi v verskem paviljonu.

Frančiškova tradicija, ponovno odkrivanje in inovativnost

Poleg praznovanja frančiškovskih stoletnic, bodo v Združenem Kraljestvu letos praznovali tudi 750 letnico prihoda Frančiškovih bratov na otok. Za skupno praznovanje daru kapucinske frančiškove zgodovine v Veliki Britaniji bo od 12. - 14. marca

2024 potekala druga mednarodna konferenca o frančiškovskih študijah, ki jo organizira Univerza v Durhamu. Namen te konference je raziskati bogastvo in raznolikost frančiškove tradicije v teološkem in zgodovinskem smislu ter njen pomen za današnji svet. Konferenco še posebej zanimajo frančiškove interpretacije in izrazi »okrevanja« v smislu obnovitve idej, ki so bile morda izgubljene skozi stoletja, vendar ostajajo pomembne, ter »inovacije« v smislu črpanja iz vidikov tradicije za naslavljanje spreminjajočih se kontekstov in odnosa med obema. Poseben cilj konference bo osvetliti posebnost frančiškove teološke, filozofske in duhovne tradicije ter njen sodobni pomen v odnosu do najrazličnejših tem. Obravnava tem bo interdisciplinarna in bo predstavila študij raziskovalcev z različnih področij, kot so teologija, zgodovina, literarne vede, filozofija, muzikologija in umetnostna zgodovina.

150 letnica prihoda kapucinov v Pittsburgh

Pred 150 leti so prišli prvi bavarski kapucini v ta del ZDA, da bi duhovno oskrbovali nemške priseljence. V soboto, 18. novembra 2023, so se bratje, prijatelji in družine zbrali k praznovanju. Mašo je ob somaševanju številnih škofov škofij, ki jo pokriva naša kapucinska provinca sv. Avguština v tem delu ZDA in bratov vodil naš brat kardinal Sean O'Malley. V tej naši provinci je od njenih začetkov svoje zaobljube izpovedalo 1.230 moških.

Preko bolečine se bližati Gospodu

Kaj je bolečina? Ob misli nanjo me prešine, da bi se ji najraje izognila. Seveda, saj temu tudi služi – opozarja me na nevarnost – kako pa bi sicer preživela? Če ne bi čutila hude bolečine, ko se dotaknem vročega kamina, roke prav gotovo ne bi tako hitro odmaknila. Da, bolečina je Božji dar, ki me varuje pred nevarnostjo – kaže mi, da moram poiskati rešitev in narediti spremembo.

In na kaj me asociira beseda bolečina? Najprej na nekaj, kar me boli – boli na telesu – pa naj bo to zlomljena noga, obrabljeni sklepi ali neznosna bolečina umirajočega. Pa vendar me ne boli le tisto, kar prizadene moje telo. Boli, boli, kako boli vsak očitajoč pogled, neresnične govorice, ki se kot plaz širijo o meni in mojih najdražjih, težki odnosi, boli me bolečina mojih bližnjih, pa nemoč, razočaranje, nerazumevanje, obup, krivica ... Vse to in še mnogo več me boli – pa ne samo v duši, boli tudi v telesu. Kakor da bi se bodalo zadrlo v prsni koš, boli ob spoznanju, da sem nekoga prizadela, da sem ravnala napak. Do bolečine me stisne v želodcu, ko vidim trpečega človeka.

Toliko bolečine je v življenju – prav nihče ji ne more ubežati. Pravijo, da bolečino doživimo že ob rojstvu. Koliko bolečine človek doživi v svojem življenju – če samo pomislim na vse krute besede, neuresničene ljubezni, ločene starše, vojne, bolezni, razočaranja, neuspehe ...

Moj Bog, moj Bog, zakaj?

Mar ni podobnega vprašanja zastavil tudi sam Božji Sin, ko je v najhujših bolečinah, z zadnjimi močmi zavpil: »Moj Bog, moj Bog, zakaj si me zapustil?«

On, Božji sin, ki je v življenju izpolnil vso Božjo voljo in mnoge ozdravil ter jih rešil telesne in duhovne bolečine, trpi najhujše muke zapuščenosti, izdajstva, krivice, nerazumevanja, zasramovanja in kar je najhuje zapuščenosti od Očeta. Zakaj?

Ker nas ljubi. Ker ve, da nas te bolečine in skušnjave presegajo, da sami ne bomo zmogli. Zaradi neskončne ljubezni do mene grešnice je prišel na svet in doživel vso bolečino, da bi me odrešil in mi obenem pokazal, kako živeti z bolečino.

In On, ki je čutil popolno zapuščenost od Očeta, se mu je v že v naslednjem trenutku predal z vsem zaupanjem: »Oče, v tvoje roke izročam svojega duha.«

A tu se njegova zgodba ne konča, sledi ji bistvo, izpolnitev obljube – vstajenje.

Kaj pa moja zgodba, kaj pa moja bolečina? Kakšen odnos naj imam jaz, ki sem prah in se v prah povrnem, do bolečine? Starejše ljudi sem pogosto slišala reči: »Brez velikega petka ni velike noči.«

Kakšen naj bo torej moj odnos do bolečine? Naj Boga prosim, naj mi jo nameni, da bi mu bila vsaj malo podobna? Ne. Bolečina pride sama po sebi, ko jo najmanj pričakujem. Naj sprejemem bolečino in ostanem v njej, ko pride, da bi z njo postala podobna Kristusu in odreševala sebe in druge? Ne. Tudi Jezus ni

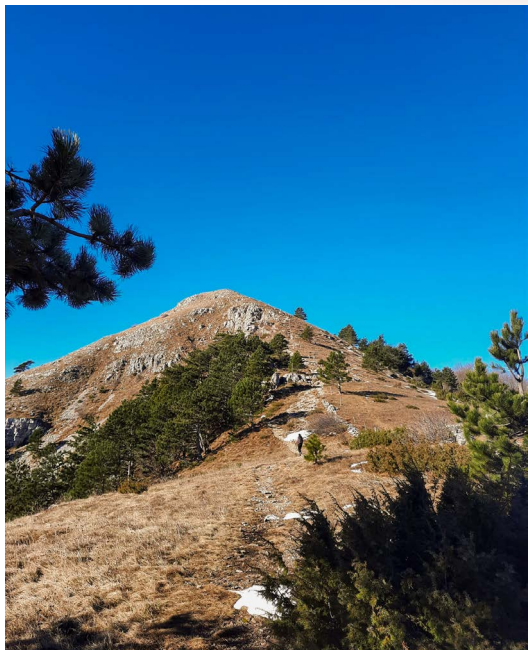
prosil za trpljenje, ni ga iskal – že v rosнем otroštvu je bežal pred Herodovo morilno šibo. Tudi v Nazaretu, kjer so ga želeli vreči v prepad, »je šel sredi med njimi in hodil dalje.« (Lk 4,30) Ni se torej pustil trpinčiti in pokončati. Niti ni stisnil zob in tiho trpel, ko je videl, kako so njegovi sonarodnjaki tempelj spremenili v tržnico. Jasno in glasno jim je povedal vso resnico, a se pri tem ni bal bolečih posledic. V svojem življenju je vselej izpolnjeval le Božjo voljo.

Tudi jaz, tudi jaz ne bom prosila za bolečino in ne smem ostajati v njej. Le s Tvojo milostjo, o Bog, pa bom zmogla z veseljem in zaupanjem sprejeti trpljenje, ki mi pomaga, da delam spremembe, rastem in prihajam do novih spoznanj. Le preko bolečine se ti morem bližati.

Ko sem bila še mala deklica sem zelo rada poslušala zgodbe o svetnikih, vsak od njih me je navduševal na svoj način. Spomnim se, da sem bila nekoč tako navdušena nad prvimi kristjani, ki so svojo gorečo vero in ljubezen do Kristusa potrdili z mučeniško smrtjo, da se mi je zdelo krivično, da ne morem živeti v tistih časih preganjanja. Želela sem si priložnosti, da bi tudi sama lahko dokazala svojo gorečo vero, za kar pa sem bila prepričana, da v današnjem času ni priložnosti.

Nekaj let kasneje mi je bilo dano odkriti, da lahko dam življenje za Kristusa predvsem tako, da izpolnjujem njegovo voljo in ljubim druge. Tudi odpustiti, izgubiti svojo idejo, dobro opraviti svoje delo, pomagati drugemu, ga razumeti ... zahteva pogum in žrtev, ki je vseč Gospodu. Bolečino sem začela spreminjati v ljubezen.

Kmalu po tem spoznanju sem se začela pripravljati na vstop v srednjo šolo. Zelo me je skrbelo, ker nisem poznala nobenega od novih sošolcev. Takrat pa sem se spomnila, da moram strah sprejeti z ljubeznijo in ga darova-

ti za druge. Pomislila sem, da verjetno nisem edina, ki doživlja takšno stisko, zato sem se odločila, da ne bom čakala, da bi se kdo usedel poleg mene, pač pa bom jaz tista, ki bom nekoga razveselila. Ko sem prvič stopila v razred, sem pogledala po prostoru in opazila zelo prestrašeno sošolko, ki je sedela sama. Prisedla sem in se začela pogovarjati z njo. Vsa štiri leta sva sedeli skupaj in po mnogih letih mi je zaupala, da ne bo nikoli pozabila, kako jo je bilo prvi šolski dan strah in kako ji je odleglo, ko sem prisedla in začela pogovor.

Izkušam, da me trpljenje vodi v globlji odnos z Bogom in bližnjimi ter mi pomaga narediti korake, ki jih sicer ne bi. Koliko stvari sem se v življenju želela naučiti, pa sem se v resnici le tistih, ki so imele na koncu izpit, kar je bilo zame vselej zelo stresno.

Kakšno neizmerno srečo doživim, ko stojim na vrhu osvojenе gore, vsa utrujena in ožuljena, na robu svojih moči, pa vendar tisočkrat srečnejša, kot če bi se na vrh pripeljala z nihalko.

Kaj pa v trenutkih, ko bolečine ni in živim v blagostanju? Takrat se Bogu zahvaljujem za podarjene milosti kot žena na porodni postelji, ko si oddahne po vsakem popadku in je hvaležna za trenutke popolne sproščenosti brez bolečine, čeprav ve, da za tem sledi še močnejši in še močnejši popadek vse dokler ne bo na robu svojih moči in bo prepričana, da ne zmore več, pa bolečine še vedno ne bo konec, vse dokler ... ne zasliši glasu babice, ki reče – čestitam gospa, rodili ste - in zasliši jok in občuti toplino novorojenega človeškega bitja. In preplavijo jo občutki sreče in radosti in vsa bolečina je poplačana. Ni bilo enostavno, a je bilo vredno. Mož in žena se poljubita nad plodom svoje ljubezni. Dopolnjeno je.

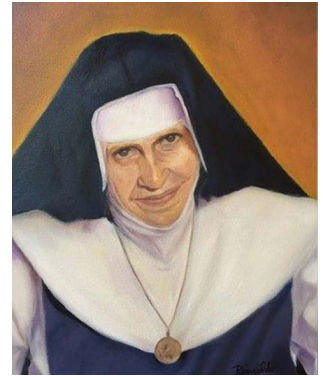
Vsakokrat, ko sem ležala na porodni postelji s svojimi porodnimi bolečinami, jih drugo za drugo darovala za prihajajočega otročička in vsakič znova ponovila – zate Jezus tole ti še zmorem dati, sem pomislila, da nekoč pride čas, ko bom tako rojevala svojo dušo za nebesa. O Gospod, nakloni mi milost, da ti bom zmogla ostati zvesta do konca, da si bom lahko kot po porodu na koncu oddahnila in polna blaženosti zaživela v tvoji neizmerni Ljubezni.

Kako lepa in rodovitna je bolečina, kadar jo sprejemem in spremenim v ljubezen do Boga in do bližnjega. Kot prihod nove duše na ta svet. Kot prihod duše v Očetovo naročje.

Petra Kmet

s. Irma Dulce

Brazilijska je prvo, v tej državi rojeno svetnico, dobila 13. oktobra 2019, ko je bila zanjo razglašena »brazilska mati Terezija« Irma (sestra) Dulce. Njene oči se prvič odprejo 26. maja 1914 v Salvadorju v brazilske zvezni državi Bahia. Družino poleg nje in bratov sestavljata še oče Augusto, zobozdravnik in univerzitetni profesor, ter mama Maria. Maria Rita de Sousa Brito Lopes Pontes je imela dokaj srečno in veselo otroštvo. Rada se je igrala, predvsem z žogo, tudi nogomet. Bila je zvesta podpornica krajevnega kluba, ki so ga oblikovali delavci. Junija leta 1921, ko ji je sedem let, umre na porodu njena mama, stara 26 let. Njo in brate je od tedaj najprej vzgajal le oče, kasneje pa so mu pri njeni vzgoji pomagale tudi njene tete. Odkar jo je ena od njih kot trinajstletno dekle peljala na obisk revnega dela mesta, je pod močnim vtisom videnega, v domači hiši

kmalu začela sprejemati bolnike ter skrbela za revne in berače v soseski. Takrat je želela stopiti tudi v samostan, a je niso sprejeli, oče pa je želel, da postane učiteljica. V noviciat Frančiškovskih misijonarskih sester Brezmadežnega spočetja Božje Matere je, z očetovim dovoljenjem, že kot učiteljica vstopila leta 1932. Leto kasneje, po zaobljubah, je najprej poučevala v šoli, delala v bolnišnici kot rentgenski tehnik, obenem pa bila tudi zakristanka in vratarica. Za redovno ime je izbrala ime pokojne matere »Dulce«. Ob tem je še vedno sprejemala potrebne, in leta 1935 začela pomagati najbolj revnim v eni od četrti. Ustanovila je celo delavski sindikat v Sao Franciscu, prvo krščansko delavsko gibanje v Bahii, ki je kasneje prerastlo v »Delavski center Bahie«. Reveže je naseljevala v zapuščene stavbe na »Podganjem otoku«, jih oskrbovala s hrano in zdravstveno oskrbo. Zanje je ustanovila celo knjižnico, šolo in kinodvorano. Ko so jih vrgli iz ene hiše, so šli v drugo, dokler je niso leta 1949 vrgli še iz zadnje stavbe in je ostala na cesti, skupaj z sedemdesetimi ljudmi. V obupu se je obrnila na svojo predstojnico v samostanu sv. Antona, če se smejo nastaniti v kokošnjaku. Slednja, sicer nejevoljna je dovolila, pod pogojem, da bi skrbele za perutnino. Sestra Dulce je z veseljem skrbela za dragocen vir mesa. Iz preprostega hostla je nastala najmodernejša onkološka bolnišnica v Salvadorju, ki dandanes dnevno sprejme več kot pet tisoč ljudi in ima 1500 postelji.

Sestra je bila ena najbolj znanih, vplivnih in razvpitih humanitarnih aktivistk 20. stoletja. Klicali so jo »Dobri angel Bahie«. Njeno ime je vedno povezano z dobrodelnostjo in ljubeznijo do drugih, tudi do zapornikov. Iznajdljivost ji je pomagala priti do denarja za pomoč revežem, preprosto je v roke vzela harmoniko in šla prepevat na ulice je tudi na ta način zbirala sredstva. Prav tako pa je

za karitativnost navduševala tudi druge, od pravnikov, zdravnikov do preprostih ljudi in skušala to vprašanje sistemsko rešiti. Ko je bila njena sestra na porodu v smrtni nevarnosti, se je zaobljubila, da bo, če bo rešena, spala le na stolu, ne na postelji. Tako je bilo 30 let, dokler ji zdravje tega več ni dopuščalo. Leta 1959 je ustanovila tudi Fundacijo za dobrodelnost sestre Dulce (Obras sociais Irma Dulce), ki je še vedno ena najbolj znanih in spoštovanih dobrodelnih organizacij v Braziliji. Leta 1988 jo je brazilski predsednik Jose Sarney predlagal za Nobelovo nagrado za mir. Papeža Janeza Pavla II. je srečala dvakrat, leta 1990 jo je bolno obiskal kar v njeni bolnišnici. Potem, ko se je 30 let borila s težavami s pljuči, je umrla 13. marca 1992. Že 22. maja 2011 je bila razglašena za blaženo, sedaj pa je že svetnica.

»Ljubezen premaga vse ovire, vse žrtve. Ne glede na to, koliko delamo, je vse malo v primerjavi s tem, kar Bog dela za nas!«

»Kadar koli lahko, se z nekom pogovarjajte o ljubezni in z ljubeznijo. Dobro je za ušesa tistega, ki sliši in za dušo tistega, ki govori.«

»Beda je pomanjkanje ljubezni med ljudmi.«

br. Gregor Rehar

Jaz, čebela

Bren MacDibble

S peresi švigam od cveta do cveta, do vsakega, ki ga lahko dosežem. Ker sem urna in lahka in dobra plezalka, lahko dosežem skorajda vse. To drevo bo kmalu imelo veliko sadja ...

Avtorica romana, Bren MacDibble, ki je odraščala na kmetijah po vsej Novi Zelandiji in je zato strokovnjakinja za otroštvo na podeželju, se je na zelo presenetljiv način lotila ekološke problematike. Delo govori o svetu v bližnji ali daljni prihodnosti (to je odvisno o nas, kako hiter bo naš uničevalski tempo zeleno-modrega planeta), ko so izginile čebele. Hkrati pa prepleta družbeno-socialno problematiko pomanjkanja hrane (kar pa je žal tudi čisto današnji problem tega planeta in družbe na njem) in posledično s tem globoke revščine na eni strani in ekstremne bogatije na drugi. Znotraj revščine, ki teži večino prebivalstva,

pa doživljamo skozi branje zanimivo družinsko dinamiko.

V romanu spremljamo delček življenja čebele Mirabele, no, skoraj čebele, saj preizkusa, da bi lahko opráševala marelice, jabolka, češnje ... v sadovnjaku, ne opravi, ker je premlada. Za nameček pa jo še mama ugrabi podeželju in jo zveče v mesto, da bi služila kot služkinja v bogati družini. Ampak Mirabelina odločenost, da se zopet vrne k dedku in sestri v sadovnjak, močno vpliva na vse okrog nje. Njena ljubezen do podeželja, do narave, do družine spreminja ljudi, s katerimi pride v stik.

Bren MacDibble, tudi Cally Black, rojena 1966., je novozelandska avtorica, ki piše za otroke in mlade odrasle. Njena dela vsa po vrsti prejemajo mnoge avstralske nagrade, kjer že 20 let tudi živi in ustvarja. Svoje življenje posveča tudi delu z nadarjenimi otroki in poučuje pisanje na izobraževalnem zavodu TAFE.

Knjiga je izšla pri založbi Miš leta 2023 v zbirki Čiv! v prevodu Neže Božič.

»Mama je vedela,« rečem. »Mama je vedela, da jo mora poslati sem, k svoji družini. Navsezadnje je vedela.«

Lea Bric

Pravi detektiv: Dežela Teme

(Tru Detective: *Night Country* – ZDA, 2024)

O seriji Pravi detektiv sem pisal prvič že ob verjetno najboljši premierni sezoni katere koli serije v zgodovini televizije. 10 let pozneje smo dočakali četrto sezono s šestimi epizodami. Najdete jo pri ponudniku pretočnih vsebin HBO MAX, ki je v zadnjih letih začel konkretno parirati Netflixu.

V četrti sezoni se spet s popolnoma novo zgodbo, kot je to pri seriji Pravi detektiv že stalnica, s samim krajem dogajanja in igral-

sko zasedbo preselimo na Aljasko. Prvo ime sezone je Jodie Foster, ki igra Liz Danvers, poveljnico policijske postaje. Zgodi se izginotje znanstvenikov, ki so v ledu iskali zdravilo za

najhujša obolenja človeške vrste. Kaj kmalu se pokaže, da je primer povezan z primerom umora ženske izpred nekaj let, tako ji na pomoč priskoči Evangeline Navarro, ki je bila nekoč njena policijska partnerica. V naslednjih epizodah je zgodba vedno bolj intrigantna, na plano prihajajo »stari grehi« tako mesta, ljudi kot policistk samih. Vsebina tokrat meji že na znanstveno fantastiko, saj je črta med resničnostjo in iluzijo v večnem snegu in ledu skorajda zabrisana.

Sezona ni zmožna doseči neverjetne ravni prve sezone, kjer se preliva več obdobji sodelovanja glavnih kriminalistov pa vendar je tudi četrta sezona nekaj posebnega. Sneg, stalna tema in skrivnostna zgodba privedejo do velikih preobratov in končnega razkritja, ki ga ne pričakuje na začetku prav nihče. Jodie Foster, čeprav se pojavlja na malih in velikih ekranih le poredkoma še zmeraj zna izbrati vloge, kjer pride do izraza njena odlična igra in smisel za karakterizacijo določenega fiksijskega lika.

Matjaž Kosi

Več informacij in prijave:

<https://www.kapucini.si/nasi-programi/>

- 5. – 7. april 2024: **Duhovni vikend za zakonce župnije Slivnica pri Mariboru.** Vodi br. Miha Sekolovnik.
- 6. april 2024: **Duhovna obnova za prvoobhajance in starše.** Vodijo: br. Stane Bešter, s. Petra Mohorko in Marija Sraka
- 6. april 2024: **Odmik za moške.** Vodita br. Milan Kvas in Janez Bohanec.
- 10. – 12. april 2024: **Dnevi duhovnosti Gimnazije Anton Martin Slomšek Maribor.** Vodi g. Klemen Gartner.
- 12. – 14. april 2024: **Družinska kateheza Polzela.**
- 19. – 21. april 2024: **Družinska kateheza Domžale.**
- 26. – 28. april 2024: **Duhovna obnova za župnijo Maribor Brezje.** Vodita br. Milan Kvas in Andreja Štumpf.
- 27. – 28. april 2024: **Duhovna obnova za FRAMO Sv. Leopold Mandič Zagreb – Dubrava.** Vodi fra. Josip Čibarič.
- 2. – 5. maj 2024: **Duhovne vaje – zakonska skupina Trbovlje**
- 2. – 5. maj 2024: **Delavnica Slikanje – pisanje ikon.** Vodi: Silva Božinova Deskoska
- 10. – 12. maj 2024: **Duhovna obnova za Župnijsko Karitas Ljubljana – Štepanja vas.**
- 17. – 19. maj 2024: **Uvajanje v molitev s Svetim pismom.** Vodi dr. Marija Sraka.
- 24. – 26. maj 2024: **Duhovne vaje za zakonsko skupino.** Vodi br. Luka Modic.
- 31. maj – 2. junij 2024: **Vikend meditativnih – molitvenih plesov.** Vodita: Petra Volovšek Rot in br. Stane Bešter.
- 7. – 9. junij 2024: **Odmik za ženske.** Vodi s. Polonca Majcenovič
- 9. – 15. junij 2024: **Duhovne vaje za brate kapucine.** Vodi dr. Andrej Marko Poznič.
- 21. – 22. junij 2024: **Taborjenje očetov in otrok.** Vodita br. Milan Kvas in Janez Bohanec.
- 28. junij – 3. julij 2024: **Izkušnja Boga.** Vodi: br. Štefan Kožuh.

Assisi

Romanje v Assisi za mlade (od 18.–32. leta)

Romanje bo **od 15.–21. julija 2024.**

Preprosto skupno življenje v kampu (v zgradbi). Sami si kuhamo. Skupaj molimo in prepevamo. Seveda pa bo priložnost tudi

za osebno molitev na Frančiškovih krajih. Pa tudi Carlo Acutis te pričakuje... Ne veš kdo je to? Vse boš izvedel... V preprostosti bomo skupaj hodili po Frančiškovih in Klarinih poteh – z in za Jezusom! Pa še v puščavi bomo in v mestu, skupaj, z Gospodom, v mladostnem veselju... In videl boš, kako hudomušni so tudi bratje kapucini in sestra FMM. Veseli bomo, če bomo lahko romali skupaj.

Vodijo: br. Miro Pavšek, br. Luka Modic, br. Ambrož Brezovšek in s. Ana Šuštar, FMM.

Info: br. Miro Pavšek: miro.pavsek@gmail.com

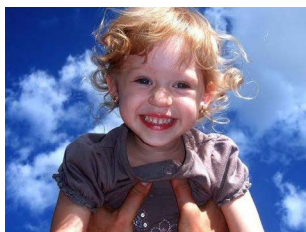
Ali veš...

Dejstva o bolečini

- 15 različnih zabavnih dejstev o bolečini:
- 1. Bolečina je kot alarmna ura tvojega telesa - obvesti te, da je čas za ukrepanje in reševanje težave.
- 2. Tvoji možgani so kot reševalna ekipa - ko dobi signal o bolečini, takoj pošljejo „ekipo prve pomoči“ v obliki kemičnih snovi, ki pomagajo lajšati nelagodje.

- 3. Bolečina je tvoj zvesti spremljevalec - opominja te, da poskrbiš zase in se izogneš situacijam, ki bi te lahko poškodovale.
- 4. Tvoji živci so kot telefonske linije - hitro prenašajo sporočila o bolečini do možganov, tako da lahko takoj ukrepaš.
- 5. Čeprav je bolečina neprijetna, je tudi pomembna - brez nje ne bi mogli prepoznati, kdaj je nekaj narobe in kako najbolje ukrepati.
- 6. Bolečina je lahko tudi poučna - nauči nas, da se izogibamo nevarnim situacijam in da bolje skrbimo zase.
- 7. Raziskave kažejo, da lahko smeh pomaga pri lajšanju bolečine. Torej, naslednjič, ko te boli, si oglej smešen video ali preberi šaljivo knjigo.

- 8. Bolečina nas lahko poveže z drugimi - ko delimo izkušnje s prijatelji ali družino, se lahko počutimo manj osamljene in bolj podprte.

- 9. Včasih je bolečina le začasna - tako kot slaba vremenska napoved, se lahko tudi bolečina hitro umiri in izgine.
- 10. Tvoje telo ima neverjetno sposobnost samozdravljenja - ko se poškoduješ, tvoje celice delajo kot majhni popraviljavci, da hitro zacelijo rano in zmanjšajo bolečino.
- 11. Bolečina je kot signal za umik - ko se opečemo ali porežemo, bolečina spodbudi naš refleks, da se umaknemo, in tako prepreči nadaljnjo škodo.
- 12. Prijetna topla kopel ali masaža lahko pomagata pri lajšanju bolečine in sprostitvi napetih mišic. Zato si ob naslednji bolečini privošči malo razvajanja.

- 13. Bolečina je lahko tudi opomnik, da moramo poskrbeti za svoje telo - redna telesna vadba in zdrava prehrana lahko zmanjšata tveganje za bolečine in poškodbe.

- 14. Različni ljudje imajo različen prag za bolečino - to pomeni, da se bolečina za vsakega posameznika lahko razlikuje glede na njihovo občutljivost in zmožnost obvladovanja nelagodja.
- 15. Bolečina je del človeške izkušnje - čeprav je lahko neprijetna, nam pomaga bolje razumeti svoje telo in svet okoli nas.

Kaj je rekel pujs ko mu je postalo zelo vroče na plaži?

“Če bom še malo na soncu sem pečen!”

Še malo, pa bomo v Trstu

Vidiš tisto tam za hribom?

Ministrantsko veselje

Zbrani pri molitvi

Gugalnica tudi starejšim pride prav

Ko bom velik, bom slavni kitarist

Ministranti na pohodu. Kako fajn se je ustaviti.

Najlepša hiša v Vipavi

Hitreje pečem, kot lahko pojedete

Kdo vse bo obležal na tleh?

Assisi vas pričakuje

V trenutkih bolečine se obračamo k Tebi, Gospod.
Prosimo Te, da nas obdariš s svojo močjo in tolažbo.
Daj nam moč, da prebrodimo bolečino,
in vero, da verujemo v tvoj načrt.
Prosimo Te, bodi ob nas v naših najtežjih trenutkih.